

Державний архів Сумської області

З історії голодомору 1932-1933 рр. на Сумщині

**Суми
2002**

Рекомендовано до друку науково-методичною радою Державного архіву Сумської області.

Автор нарис-огляду, укладач переліку документів та списку фондів Л.А.Покидченко.

Відповідальна за випуск директор Держархіву Сумської області Л.Я.Заїка.

З історії голодомору 1932-1933 рр. на Сумщині. - Суми, 2002. - 61 с.

Включає нарис-огляд, в якому використано документи архіву, перелік документів та список фондів, що містять інформацію про голодомор.

Для істориків, краєзнавців, вчителів, студентів, учнів.

© Державний архів Сумської області, 2002

**Видано за сприянням
фонду підтримки інформаційних проектів
"Алгоніка"**

Зміст

“Мені й тепер чується глухий стогін вмираючих безвинних добрих людей...” (до 70- річчя голодомору 1932-1933 рр.).

Тематичний перелік документів “Голодомор 1932-1933 рр. на Сумщині”.

Список фондів та друкованих джерел, які містять інформацію про голодомор 1932-1933 рр.

**“Мені й тепер чується глухій стогін вмираючих
безвинних добрих людей...”
(до 70-річчя голодомору 1932-1933 рр.)**

Ой, люди, недарма весь народ сумує,
А великий голова ні чорта не чує.

Наші красні комісари, що ж ви нарobili,
Із нас кожу поздирали, собі галіфе пошили.

Він прикази віддає – продналог давайте,
Беріть де хочете, хоч з-під нігтів колупайте.

А з чого ж ми почерпнем на ті продналоги?
Хіба підем грабувати край битої дороги.

На дорозі вже хватає сердитого люду,
Приучилися вони до такого труду...

Барахло, худобу тягнуть, скрині розкривають.
А не змовчиш, що скажеш – зуби вибивають.

Розумніють мужики в своєму куточку,
Доки будуть грабувати останню сорочку.

Розуміють мужики, на що це похоже.
Ой, хто ж прийде та його знищить.

*(“Пісня про продналог”, за виконання якої
сліпого кобзаря Ляшенка було заарештовано 5
червня 1926 року в с. Ворожбa органами ДПУ)¹*

Україна, її народ, якими вони постають з цієї думи. Люди сподівались на краще, вони не знали, що не мине і шести років, як біда, страшніша за все, що довелося пережити народам світу, звалиться на Україну, на її народ, саме на народ України без національностей. Люди були винними вже тому, що народилися, жили і працювали на Україні, що любили її і хотіли бачити її багатою і щасливою.

Назва цієї навали – голод. Страшне слово, яке закрило собою величезну країну, квітучу, родючу і щедрю. Нам зараз неможливо навіть уявити, як це нічого їсти сьогодні і завтра, коли давним-давно з’їли все, що можна їсти, і все, що не можна, також з’їли, а до нового врожаю ще нескінчені місяці, схожі на роки. Вченим, мабуть, ще доведеться встановити, що відбувається з людиною, коли вона насильно позбавлена їжі, які процеси проходять в неї на молекулярному рівні, коли людина перестає бути людиною, була і не стало її. А це був не голод, а голодомор, тобто моріння голодом. Значить були ті, яких морили, і ті, хто морив. Помирали люди молоді, здорові, яких можна було врятувати дуже просто: голодним потрібно було дати хліба. Ні, скоріше не дати, а повернути, бо вони, ці люди, виростили його, зібрали, зібрали для того, щоб його весь до зернятка вивезли з України... Документи, що зберігаються в архівах, свідчать про те, що голод було організовано свідомо. Багато людей вважає, що матеріалів про голодомор майже немає, або вони знаходились на спецохороні і були недоступні для дослідників. Між тим, майже всі матеріали, які використані в даному нарисі, знаходились і знаходяться на відкритому

зберіганні, просто вони не вписувались в струнку картину радянської історичної науки і їх намагались не помічати.

Повідомлення про пряму загрозу голодної смерті зустрічаються вже з грудня 1931 року. Не зважаючи на докладну і точну інформацію з місць про те, що хліба у селян не досить, план хлібозаготівель затверджено надзвичайно високий, - це стало першим кроком до організації голоду. Спочатку забрано з колгоспних комор зерно, яке не роздали селянам у сплату за трудовні, потім – фуражний фонд, насінневий матеріал і, нарешті, шляхом обшуків по хатах забрано рештки зерна, яке селяни одержали як аванс на трудовні. Всі ці заходи розроблялись на державному рівні: в серпні 1932 року партійні активісти здобули законне (тільки вдумайтесь в це слово) право конфіскувати зерно в селянських господарствах, тобто звичайну собі крадіжку і грабежі було узаконено. А з іншого боку, в цьому ж місяці було прийнято закон, який передбачав смертну кару за розкрадання соціалістичної власності: будь-який чоловік, жінка, дитина, затримані зі жменькою зерна на полі, могли бути страчені, або в вигляді особливої милості карались десятима роками каторжних робіт.

В матеріалах колгоспу ім. Петровського с. Будилка Лебединського району збереглось багато свідчень про передачу до суду справ колгоспників. 12 березня 1932 року об'їждчиком артiлі було затримано колгоспника Шапошника Мусія Олександровича. При обшуку в нього виявили 45 кг картоплі, причому він не відмовлявся від того, що взяв її в колгоспній ямі. Цей вчинок здійснив тому, що своєї картоплі давно немає, бо йому ще з осені недоплатили по трудовнях те, що йому належало. Сім'я Мусія Олександровича складалася з 9 душ, які голодували, бо купити продукти було ні за що².

28 липня 1933 року в цій же артiлі протоколом засідання правління “за крадіжку колосків на першій бригаді колгоспника Семенюту Данила Петровича” лишили пайки і справу передали до суду³. Таких прикладів можна привести безліч по любому селу.

В документах відображені численні факти крадіжок овочів, картоплі, коней “для споживання”. Це спостерігалось в селі Бакирівка, Олешня, Яблучне Охтирського району та селах Недригайлівського району – “43 випадки крадіжок корів та коней – 10 випадків” лише протягом березня 1933 року⁴.

Ось протокол допиту обвинувачуваної Гвоздецької Параски Дмитрівни, 26 років, с. Рогинці Великобубновського району: “7 червня 1932 року приблизно о 3 год. ранку я сама пішла до загального хліву колгоспу, двері хліва були незамкнені, у цьому хліві була прив'язана корова. Я взяла її, вдома подоїла... Крадіжку скоїла тому, що відсутні харчі. У мене 3 дітей, старшому – 5 років, меншому – 8 міс, чоловік засуджений”. Їй дали 5 років, але потім замінили умовно⁵.

Людей закликали збирати компромат один на одного. На зборах колгоспників артiлі ім. Шевченка с. Лозова Роменського району 5 серпня 1933 року було вирішено: “Один за одним слідити, щоб ніхто не тер колос, і своєчасно інформувати правління...”⁶.

“Ой, ви, красні комісари, що ж ви наробили?”. Людина, яка виростила хліб, працювала від зорі до зорі, щоб не вмерти з голоду, повинна красти. В якій країні таке було можливе? Тим паче, що тоді люди ще вірили в Бога і з молоком матері вони ввібрали в себе заповідь – “не укради”, але, доведені до голодного відчаю, брали не для себе, для дітей, розуміючи, що грішать. Ні, це був не ваш гріх, це гріх тих, хто довів вас до такого стану, а вам прощення...

Слова “голод”, “голодна смерть” рідко, але все-таки зустрічаються в документах 1932-1933 років. Лебединський райвиконком розіслав до всіх голів колгоспів району 24 березня 1933 року листа, в якому говорилося: “В окремих колгоспах є окремі двори, що голодують, а ви не вживаєте ніяких заходів, ніби це вас не стосується...”⁷. Знову пропонувалось шукати закопаний хліб, а особливу увагу приділяти доносам одне на одного – впроваджувати натурнагороду хлібом, тобто, чим більше людей помре голодною смертю, тим більше хліба одержить донощик. Свята заповідь – “не убий”, не було тобі

місця на Україні. “Окремі випадки голодухи повинні бути ліквідовані на місцях негайно”. І вони були ліквідовані – не стало кому голодувати.

В документах Охтирського райкому КП(б)У збереглися таємні інформаційні листи оперуповноважених ДПУ з місць за лютий-березень 1933 року, в яких повідомлялось про голод. В с. Литовка 16 лютого померло 10 громадян через вживання хліба з гнилого лущиння. Цьому в райкомі не повірили, організували перевірку і зробили висновки, що це “провокації на голодну смерть”, а “гробы з мертвими”, які деякий час не закопували, - “це просто вигадки правління колгоспу і сільради”⁸.

В Недригайлівському районі також були зареєстровані випадки голодної смерті. Постановою Недригайлівського райкому від 25 березня 1933 року зазначено: 1. “... в с. Рубанці зареєстровано факти смерті від голоду 3-х дітей, батьки яких закопали в погребі. Протягом же лютого місяця в цьому ж селі вмерло 20 чоловік з різних хвороб і частина з них від недоїдання. Зараз, як по с. Рубанці, так і по інших сільрадах, є випадки смерті, як колгоспників, так і одноосібників от недоїдання: Недригайлів - 1 чоловік, Курмани - 2, Зеленківка й інші . 2. Є випадки, як серед колгоспників, так і одноосібників, що зараз опухли від недоїдання: Сакуниха, Вільшана й інші...”⁹

В Улянівському районі “криме участившихся случаев смерти от недоедания, которые доходят до 10-15 человек на день в некоторых селах, есть случаи людоедства (в Марковке)”¹⁰.

В постанові бюро Тростянецького райкому КП(б)У за 12 березня 1933 року відзначено, що “в ряде сел, как Боромля, Жигайловка, Бранцовка, Белка имеется значительное количество хозяйств (100-150), а по другим 15-20, которые находятся в тяжелом продовольственном положении и голодают. Одновременно с этим увеличилась смертность, особенно старых возрастов и детей... В селе Жигайловка на кладбище скопилось около 16 гробов незаконных...”

Але висновок з цього дивний: “Предложить секретарям партийных ячеек не допускать ни одного случая голодовки коммунистов, комсомольцев и колхозного актива, а фракции райисполкома выделить для этого специальный фонд”¹¹.

Книга обліку членів колгоспу і сімей по артїлі ім. Лисянського с. Межиріч за 1933 рік надає відомості про померлих: “Довгалева Віра – 10 років, Микола – 5, Ніна – 2 – померли; Покутній Василь – 34, Явдоха – 34, Настя – 6 – померли, Любка – 4, Олексій – 2 – сироти; Покутній Петро – 28, Векла – 27, Санька – 1 – померли; Копиця Василь – 40, Панас – 7, Петро – 5, Дмитро – 3 – померли”¹².

В фонді Роменської районної інспектури народногосподарського обліку є лист Засульській сільраді за вересень 1933 р.: “Повертаючи при цьому 19 шт. лікарських свідоцтв про смерть, пропонується оформити їх. Крім того, зі слів вашого регістратора виявляється, що в сільраді ще мається велика кількість незареєстрованих свідоцтв...”¹³.

Села захлиснула хвиля насильства. В Недригайлівському районі “під натиском уповноваженого ЦК КП(б)У колгоспи с. Маршалів вивезли весь посівматеріал в хлібозаготівлю, чим і зірвали весняну сівбу”, в с. Смілому “у тих, хто не виконав план хлібозаготівлі, забирали корів та свиней за установою уповноваженого”. Численні документи розповідають про те, як проводилась хлібозаготівля. Їм слово.

Заява Стадника Івана Мусійовича до Маловисторопської продподаткової комісії та сільради за 29 липня 1932 року: “Прошу вас разобраться, з яких радощів ви наложили на мене такий продналог. 90 руб. не плачу, в хозяйстві не добавилось нічого, а понищилось; земля не засіяна, тому що нічим було, зерно забрали. Які ви наложили 57 руб. базарні, коли я на базарі і на копійки не продав, а тільки з базару паляниці купував. Які ви на мене подходні 200 руб. наложили. Я чоловік больно́й, но край заставляє працювати – сімейства 9 душ і нетрудоспособні, як вам представляв справки от врача о болезни, но вы не звертаєте уваги. Я зостався босий і голий, і діти пухлі з голоду... І я подходні оплачую, де работаю, плачу членські внески, і культурні, і подходні, і кожен місяць отчисляю на позику. Прошу разобраться з делом в скором времени”. Але резолюція на

заяві гласить: “Нараховано податок вірно, на непрацездатних знижено при нарахуванні, а прибуток нехліборобських враховано вірно, а тому в проханні відмовити за борги...”¹⁴.

“До президії Роменського райвиконкому від гр. с. Артюхівка Микитенка Романа Якимовича. Маю віку 70 років, сім’ї 6 душ, з яких тільки 2 працездатні. Під час революції я був перший за Радянську владу. З мої сини служили в Червиній Армії, 2 – в партизанах. Всі зобов’язання перед державою виконав вчасно. Хлібозаготівлю 1932 року на 20 листопада я виконав на 73 %, але член сільради Бурка 21 листопада прийшов, обвинив мене в зриві хлібозаготівлі (хоча я обіцяв довести на днях) і зробив із’ятіє. Забрали в мене усі харчові продукти, коняку, поросят та той хліб, що лишився. Навесні, коли я всілякими засобами придбав посівматеріали та коняку, той самої Бурка, прийшовши з бригадою, відібрав в мене весь посівматеріал і коняку, вигнали мене з моєї хати і хату продали. Я ніколи не був ворогом для держави, а тепер зостався на старості літ без притулку”¹⁵.

Косушко Григорій Андрійович звернувся з заявою до Коржівської сільради Роменського району: “Рада артїлі “3- й вирішальний” вимагає від мене здати хліба як перероб за трудодні – 135 кг, крім тих 13%, що вже повернуто мною. Хліб мій був облікований бригадою, це натурчастина, яку я одержав на трудодні. За розпорядженням уповноваженого я здав державі у хлібозаготівлю 161 кг борошна, але він вимагав 2 цент. Всього одержав я на трудодні 350 кг, вивіз 161 кг в хлібозаготівлю, повернув в колгосп, як перероб 82 кг, разом віддав 243 кг, а ще винен 135 кг... Маю у себе лише 50 кг борошна і 5 душ їдців. Повертати більше нічого”. У відповідь одержав резолюцію: “Сільрада ніяких перерахувань не робе, а виконує хлібозаготівлю”¹⁶.

Окремі “активісти” діяли як злочинці та кати.

“... в с. Порохонь при непосредственном участии членов партии... выводились нестатчики хлеба в 1932 г. в сад и вынуждались рыть себе ямы. В с. Новая Гута весной 1933 г. за незасыпку семенных фондов под видом будто за кражу сельские активисты принуждали женщину закладывать в дверь пальцы, потом отдавливали при прикрытии дверей”¹⁷.

“Голова Сватківської сільради запропонував колгоспникам річний план м’ясозаготівлі виконати протягом суток, загрожуючи арештом”, “в с. Берестівка бригадир ... заарештував контрактантів та посадив у холодний погріб”¹⁸.

В с. Кашпури Роменського району керівники сільради “під час виконання плану хлібозаготівлі робили арешти селян, садовили їх у нетоплене приміщення й держали по 3 і 5 суток, хоч вони свої плани й виконали, ... забирали печений хліб, сухарі, ... вигонили з хат і забирали все майно...”¹⁹.

По Буринському району до 1 січня 1933 року “засуджено за невиконання хлібозаготівель... до позбавлення волі куркулів по ст. 58 ч. II – 16 осіб, 3-5 років – 6 осіб, 5-7 років – 10 осіб, заможників-плановиків – 24 особи; контрактантів - 51”²⁰.

А взагалі, як зазначено на засіданні бюро Липоводолинського райкому КП(б)У 18 грудня 1932 року, потрібно посилити репресивні заходи, бо “... із 63 справ, що заведено в розкраданні громадської власності, жодного не віддали до розстрілу”²¹.

Для виконання планів хлібозаготівлі на село надсилали “штурмові ударні бригади”, “буксирні бригади”, до яких входили робітники органів ДПУ, прокуратури, парткомів, активісти. У селян відбирали останнє, що у них лишилось, - землю, забувши про лозунг, яким перед всім світом пишалися більшовики – “Землю – селянам”. Постановою Шосткинського райвиконкому від 21 листопада 1932 року було позбавлено “права на землекористування та садиби, а також конфісковано будівлі та реманент Полозка С.І, Оницького А.В., Труса М.М., Бензіна Ф.Й., а їх самих вислано за межі району”²², причому навіть формально не додержувались своїх же законів. Путивльська газета “Ленинский путь” в січні 1933 року опублікувала постанову райвиконкому про позбавлення права на землекористування громадян району на підставі не судового слідства, а просто “путём опроса”²³.

Досвід “передових” бригад пропонувалось переносити на відсталі села.

Постановою Роменського райвиконкому 21 січня 1933 року відзначено роботу по хлібозаготівлі активу села Золотиха та, “зважаючи на досвід боротьби за хліб по с. Золотиха, зобов’язати сільраду та колгосп виділити бригаду з найкращих колгоспників та активних одноосібників та надіслати в Нову Греблю для допомоги в хлібозаготівлі”²⁴.

Хлібороби намагались протестувати, висловлювати своє відношення до хлібозаготівлі. В інформаційному листі Середино-Будського райкому КП(б)У до Київського обкому говориться про те, як одноосібники ставляться до хлібозаготівлі: “Что хотите делайте – хлеба не повезём. Нужно переключиться с индустриализации на стройку допров, а то некуда будет садить за хлебозаготовку. Теперь и мы, как Украина пойдём с сумками”²⁵.

Бідняки-одноосібники Конотопщини казали: “У нас забирают последний хлеб и ничего нам не оставляют, а когда мы его сдадим, то весной будем голодать”²⁶.

Збереглися донесення за березень 1934 року про сліпого бродячого гармоніста, що проводив контрреволюційну агітацію проти хлібозаготівлі в 1933 р.²⁷, та тексти частушок про події 1932-1933 років:

*“Стоїть Сталін на мосту,
А Ленін в болоті.
Дали чорта куркулью,
Дамо ще бідноті.*

*Коли Ленін умирав,
Сталіну приказував,
Щоб ти хліба не давав,
Сала не показував”²⁸.*

Органами ДПУ в листопаді 1932 року було виявлено і ліквідовано “контрреволюційну” організацію “Вільне козацтво”, що діяла в селах Жолдаки, Кузьки, Гути, Малий Самбір Конотопського району і мала на меті підготовку збройного повстання проти радянської влади²⁹.

Спочатку люди вірили в те, що керівництво не знає про становище, яке склалося на Україні, писали до Політбюро ЦК КП(б)У³⁰, намагались довести, що плани хлібозаготівлі нереальні.

На загальних зборах членів Гарбарівського колгоспу “Червона Україна” 1 серпня 1932 року вирішили: “План по колгоспу рахувати як перебільшений, а тому і нереальний, якого прийняти нема змоги, а тому прохаємо райвиконком переглянути та зменшити”. 3 серпня 1932 року відбулися нові збори, на яких зазначено: “Урожай хліба плохий, плана прийняти цілком не можна, як план прийняти..., тоді народ зостанеться голодний, за що прийдеться відповідати перед масою...” Але уповноважений по хлібозаготівлі запропонував таку резолюцію: “План... в кількості 680 ц визнати за реальний і ствердить...”³¹ До того ж з сільради одержали листа – “через ваш кулацький саботаж нашу сільраду занесено на чорну дошку”³².

Газети публікували цілі списки сіл, занесених до “чорної дошки”. 18 листопада 1932 року Конотопська газета “Комуна” надрукувала таку інформацію: “За ганебні темпи у виконанні річного плану хлібозаготівлі, зокрема по продовольчим культурам, заносимо на “чорну дошку” такі села: Бочечки, Козацьке, М. Самбір, Хижки”. “Чорна дошка”, тобто село, опинялось в блокаді: ніхто не міг вийти і зайти до села, не було ніякого постачання, проводились постійні обшуки. Згодом вся Україна опинилась на “чорній дошці”.

“Всі члени колгоспу “Вперед” с. Процівка Роменського району в сучасний момент не забезпечені харчуванням, і більшість колгоспників покинула роботу, позаяк робити голодними не можуть. Роботи в колгоспі зірвані, надалі покинуть роботу і та мала кількість, що обслуговує скот і тоді невідомо, відкіль брать робочу силу... На вимагання уповноваженого вивезти 20 ц хліба нарада колгоспу доручає правлінню артїлі... підняти клопотання перед РПК про залишення останніх 20 ц в колгоспі для підтримування роботи

в колгоспі...” у відповідь йшли директивні вказівки про те, що “перешкодою в виконанні планів став куркуль, рвач, симулянт”³³.

В зв’язку з тим, що судові виконавці були завантажені роботою і не в змозі були вчасно привести до виконання вироків нарсуду, справи про конфіскації майна було передано сільрадам.

Великобубнівський райвиконком 21 лютого 1932 року розіслав розпорядження до всіх голів сільрад: “... судовий виконавець не в змозі привести до виконання вироків нарсуду, через те райвиконком та нарсуд пропонує головам сільрад та уповноваженим РВК під особисту відповідальність проробити наступне: 1) по вироків, в яких зазначено конфіскацію всього майна та штрафи на користь держави, майно негайно описати та передати на охорону відповідним установам та організаціям села. Куркулів виселити з господарств і майно передати на охорону відповідальним особам, які б забезпечили конфіскацію та справлення штрафів на користь держави...”³⁴

Рішення про конфіскацію приймалось на засіданні громадськості: не вартим уваги було те, була людина членом колгоспу чи ні. В січні 1933 р. комісія по виконанню плану хлібозаготівель с. Михайлівка Лебединського району зайшла до Погорілого Михайла Івановича, який в колгоспі не працював, а працював в радгоспі. У нього знайшли 54 кг борошна житнього та 40 кг кукурудзи, які було конфісковано на користь колгоспу³⁵.

На всій величезній Україні людині не було місця, не можна було ніде сховатися, вся країна немов павутинням, була опутана сіткою секретних інформаторів. 29 березня 1933 року Лебединський райвиконком розіслав до всіх сільрад листа: “виявити всіх недоплатників, що виїхали з села на заробітки, і передати матеріали тим РВК, на території котрих розташовані підприємства, що на ньому має заробіток неплатник для стягнення недоплат з зарплати”³⁶. До того ж було запроваджено паспортний режим, який закріплював селян у колгоспі.

Людей лишали змоги використовувати для харчування навіть відходи. До планів колгоспам стали включати перевіювання половини та переобмолот соломини, в яких іноді зоставалось зерно, придатне для вживання. На засіданні ради артїлі ім. Шевченка Лозівської сільради 9 грудня 1932 року ухвалили: “... в негайному часі перемолотити всю соломину, а також перевіряти половину по колгоспу...”³⁷

Приймалися постанови про вилучення всіх без винятку домашніх засобів переробки зерна, в тому числі ступок.

Лебединський райвиконком в січні 1933 року розіслав головам сільрад листи: “РВК категорично вимагає негайно провести вилучення всіх без винятку домашніх засобів переробки зерна, в тім числі обов’язково і ступок, а також на господарства, в яких буде виявлена переробка зерна вдома, яким би засобом не проводилось, складати акти і надсилати до райзаготвідділу для притягнення винних в псуванні хліба до відповідальності...”³⁸

В зв’язку з цим селяни вимушені були брати дозвіл на помел зерна у голови сільради. Причому дозвіл давався лише тоді, коли колгосп повністю виконав план. Норма видачі на помел була така: “пшениці не більше 15 фунтів на їдця на місяць для колгоспників, для одноосібників – не більше 10 фунтів, круп – не більше 1 пуда на двір”³⁹.

Постановою Ради Народних Комісарів УСРР від 20 листопада 1932 року “Про заходи до підсилення хлібозаготівель” передбачалось: “5... припинити видачу будь-яких натуральних авансів по всіх колгоспах, що незадовільно виконують плани хлібозаготівлі. 6. Колгоспи, які незадовільно виконують плани хлібозаготівлі та які видали натураванси хліба за трудовими порядком громадського харчування, а також у формі всіляких “озадків”, “послідів”, “відходів” тощо, понад встановленої норми (15% від фактичного обмолоту), повинні негайно організувати повернення незаконно розданого хліба...”⁴⁰

Саме тоді вперше в історії Радянського Союзу позначились “прозорі кордони” – на внутрішньому кордоні України з Росією та Білорусією стояли війська. Коли тепер

говорять, що ми не звикли до кордонів, що їх ніколи не існувало, хочеться запитати: чому ж їх закрили тоді, в 1932 році, чому не пропускали помираючих людей, яких можна було врятувати шматком хліба, адже в Росії голоду не було...

Голодно було не лише в селах, а й в містах. Особливо це стосувалось людей, які не могли працювати. Зберігся лист Київського облсобезу до Конотопської робітничо-селянської інспекції за жовтень 1932 року. “За останній час до Києва надходять скарги про нестачання продуктів від інвалідних будинків: Глухівського, Городнянського, Козелецького та Ніжинського. Конотопторг не надсилає продуктів, тому інваліди голодують, розходяться з будинків та жебракують, розповсюджуючи різні нісенітниці”⁴¹. Та найбільше від голоду страждали діти. Діти залишалися без догляду, коли вмирили батьки. Не в силах дивитися на те, як згасає дитина, батьки везли її до найближчого міста і там залишали в установах, на вокзалі, просто на вулиці. В листі Роменського райздороввідділу за серпень 1932 р. зазначено, що “з березня місяця є великий наплив підкидьків...”⁴²

Саме вони, бездоглядні діти, ставали жертвами канібалізму. І блукали діти, немов тіні, і просили подання, та нічого було подати. А матері, доведені до відчаю, божеволіли, бо не знали, як допомогти їм, і помирили кожного разу, коли доводилось ховати своїх дітей – 2, 3, 5 разів, стільки, скільки дітей вони народили. Чи були де-небудь ще подібні тортури? Лише в Охтирському районі з 21 квітня по 19 серпня 1933 року було підібрано 3197 бездоглядних дітей, з яких 30% було пухлих від голоду, 814 дітей врятувати не змогли⁴³. Та й де їх можна було врятувати, якщо дитячі будинки знаходились в жахливому стані. 7 лютого 1932 року директор Роменського дитячого будинку доповідав відділу народної освіти: “Доручений мені будинок на сьогоднішній день майже в катастрофічному стані відносно забезпеченості харчовими продуктами, що може довести вихованців до повної дезорганізації та крадіжок”⁴⁴. Кількість дітей все зростала. Директор того ж дитячого будинку писав 28 квітня 1933 року до райвідділу народної освіти: “В останній час намічається особливий наплив: протягом 27 днів квітня прибула 21 особа..., дітей доводиться класти спати по двоє...” В серпні стан не покращився: “Дитячий будинок розрахований на 75 дітей. В сучасний момент дітей – 218, крім цього є фактичний щоденний приплив 1-2-3 дітей. Кошти, передані з облкомісії по боротьбі з безпритульністю, витрачені. Витрачені майже всі спецкошти. В дальнішому на кошти харчування по кошторису не можливо прогодувати таку кількість дітей...”⁴⁵

8 березня 1933 року в доповідній записці з грифом “Не підлягає оголошенню” інспектор комісії по охороні материнства і дитинства зазначав про надходження заяв від лікарів і патронажних сестер про допомогу “тим дітям, які ослабли від недоїдання та лежать з набряками”, про “учнів, які через незадовільне харчування мають перебої в навчанні”, а дитяча їдальня охоплює лише 160 чоловік при потребі нагодувати 300 дітей⁴⁶.

В травні 1934 року було прийнято постанову Чернігівського бюро обкому КП(б)У про стан Кролевецького дитячого містечка та велику смертність дітей в 1933 р.⁴⁷

Голод приходив до кожної хати. Вчителька Яблунненської школи при відвідуванні дітей, які не ходили на заняття, бачила, що в хатах “лежали больные и голодные дети”⁴⁸, в яких не вистачало сили ходити до школи.

На засіданні бюро Липоводолинського райкому КП(б)У 19 квітня 1933 року відзначалось, що “в с. Поділки, Синівка, Підставки, Байрак та інш. ... відвідування учнів школи під кінець 3-го навчального кварталу значно знизилось, а саме: в першому семестрі, в якому відвідування пересічно по району – 90-95%, то в другому семестрі – 89-92% та під кінець третього семестру та на початку 4-го відвідування становить до 66,1%... з’ясувати, хто з дітей потребує в харчовій допомозі..., організувати по всіх школах гарячі сніданки... з таким розрахунком, щоб охопити 5173 учні, що потребують допомоги, з них 20% вже забезпечені”⁴⁹. Для цього встановити обов’язковий збір з селян, що мають корів, курей, картоплю, овочі. Обов’язковою постановою Лебединського райвиконкому “Про організацію харчової допомоги дитячому населенню” від 24 березня 1933 р., “вважаючи

на незадовільний стан харчування дітей... 1) зобов'язати всі селянські як одноосібні, так і колгоспні двори, колгоспи та радгоспи, що мають корів, щодня здавати по одній склянці молока з кожної корови; 2)... щоденно здавати по одному яйцю з двору та фермам по одному яйцю з кожних 10 кур; 3)... зобов'язати сільради організувати збір цих продуктів, а також продуктів всіх видів харчування, як: хліб, городина, м'ясо, жири та ін. та грошей на засадах добровільної взаємодопомоги...⁵⁰

23 жовтня 1932 р. на загальних зборах членів Будильської артїлі ім. Петровського вирішили: "... до Жовтневого свята організувати гарячі сніданки для учнів з нормою на учня: хліба – 50 г, крупи – 20 г, картоплі – 100 г"⁵¹.

Частина дітей вирішено було передати до колгоспів на патронаж, але в колгоспах були свої діти, чії батьки померли. Лише в колгоспі "Червоний день" Кургано-Озацької сільради Лебединського району в вересні 1933 року нараховувалось 44 круглих сироти та 4 напівкруглих⁵².

Кажуть, що за кожну сльозинку дитини дістануть по заслугі, ті, хто викликав їх. А в дітей 1933 року сліз не було – нічим було плакати. Якої ж кари заслуговують ті, хто лишив дітей можливості оплакати себе, омити слізьми, очистити душу? Немає такої кари, бо не було подібних злочинів не до, ні після цього.

Місцева влада повинна була турбуватись про родини червоноармійців. Як це здійснювалось насправді розповідають наступні документи. 26 червня 1933 р. із Харкова надійшов запит до Лебединської РСІ про перевірку умов, в яких проживала 12-річна сестра червоноармійця Ігнат'єва М.І., що лишилась сиротою. 12 липня інспектор Лебединської комісії РСІ здійснила перевірку: "Сестра красноармейца Игнатьева находится в г. Лебедине в детдоме. Материальное положение плохое, помещение грязное, постельного белья нет и санитарным нормам не соответствует. Получает 300 г хлеба и 3 раза в день варёную пищу". Але в частину пішла інша відповідь, в якій про скрутне становище не було сказано, а було написано – "Игнатьева в детдоме обеспечена наравне с другими питанием и одеждой"⁵³.

Збереглися листи червоноармійців, родини яких проживали в селах Гринченкове, Олешня, Довжик Охтирського району, в яких вони просять надати продовольчу допомогу рідним. Збереглась і відповідь: "Калашник И.А. получил письмо, в котором семья сообщает, что помощь за все время была оказана 8 кг гречки; отец умер, остальные члены семьи (мать, брат, сестра) находятся при смерти"⁵⁴.

В травні 1933 року до голови Лебединського райвиконкому надійшов лист з артилерійського полку: "Прошу срочно оказать материальную помощь семье красноармейца 23 полка Калиты Василия Алексеевича с. Бишкинь (мать Матрёна Семёновна и брат), которые по заявлению красноармейца Калиты находятся в чрезвычайно тяжелом положении (лежат опухлые от голода)". Відповідь гласила: "Семье красноармейца Калиты выдана помощь в апреле – 10 кг хлеба, в июле – 4 кг, 4/VII – 5 кг хлеба, пользуются общественным питанием"⁵⁵.

Голод позбавляв людину її людяності, породжував байдужість і жорстокість. Протокол виїзної сесії народного суду Великобубнівського району від 19 червня 1933 р. про вбивство в с. Ярошівка 22-річної Черненко Марії Антонівни не можна читати без сліз. "Усі звинувачені поставились до Черненкової по-бандитськи: за відро картоплі, яке дівчина-сирота взяла, забили... У с. Ярошівці мешкала сім'я сиріт померлого Черненка Антона в кількості 8 душ... Старша сестра Катерина вийшла заміж та поселилась на загальному дворі, де міститься худоба. 5-го проти 6-го квітня Маруся залізла до погріба Міщенка, де взяла картоплі за пазуху та в кармани. Міщенкова її піймала та почала кричати. Прибули люди, стали бити", вночі привели до сестри "побиту, у грязі, без плаття", сховалась під піч. "Дали сестрі мотузку і заставили накинути на ногу. Потім накинули на шию петлю і потягли". "Свідки чули плач і стогін, вона падала в грязь, зв'язали руки... Після цього всі пішли додому, а Діденко Юрко повів далі, в балку, де знущався та мордував і залишив таку на яру, де вона оставалась до ранку і померла".

Вбивцям дали від 8 до 3 років, бо “Черненкова була слабка здоров’ям та ходила голодна, так що хоч і не дуже побили – померла”⁵⁶.

Селяни зверталися до правлінь колгоспів з проханням виділити продукти харчування. Якщо в 1932 році вони ще просили борошна чи зерна, то в 1933 році прохають хоча б буряків, та майже на всіх заявах стоїть одна резолюція – “Відмовити”, як на заяві Надточія Трохима Івановича в с. Заруддя Роменського району, під якою могли б підписатися майже всі громадяни України: “...Я і сам занепавав, а також і мої діти. Нема ні хліба, ні картоплі, ні буряка, нічого. Тому прошу дати хоча б буряків”, та на заявах колгоспників артїлі ім. Фрунзе с. Гудимівка Лебединського району з проханням видати харчі, бо “їсти нічого”⁵⁷.

“Прошу я вас дати пособія і моїй сім’ї. Потому що я уже опух, на роботу не гождуся. Сейчас сім’я теж саме..., жінка пухла... Як піддержки не дасте, то прошу виключити з членів артїлі і повернуть мою шкапу, бо я з голоду здихаю, на сей день не маю нічого їсти собі і дітям своїм...” (Ілько Ничка, артіль “Більшовицька перемога” с. Заруддя Роменського району)⁵⁸.

І подібних заяв тисячі. А цей час резолюцію Пленуму ЦК КП(б)У 7 лютого 1933 р. “Про підсумки хлібозаготівель на Україні і постанову ЦК ВКП(б) від 24 січня 1933 р.” з поміткою “не для друку” зазначалось: “... Україна мала всі можливості виконати не тільки тричі знижений план, який все ж зірвано, але мала всі об’єктивні можливості виконати цілком спочатку встановлений план хлібозаготівель”, план зірвала відсутність справжньої більшовицької мобілізації та незадовільне керування хлібозаготівлею. “Все це особливо позначилось і мало місце у вирішальних областях України (Дніпропетровській, Харківській, Одеській), що повинні були дати основну масу хліба. В цих областях від обласного керівництва було виявлено найбільше благодущності...”⁵⁹

Лист Лебединського райвиконкому директорам МТС, головам сільрад, секретарям партійних, комсомольських осередків та головам колгоспів від 18 липня 1933 року пояснював, що “осовною причиною зриву хлібозаготівель минулого року в перші місяці явилась хаотична рвацька видача авансів, безгосподарна видача хліба ледарям та куркульська зрівнялівка видачі на так зване “громадське харчування”...”⁶⁰

Україна стала вічною боржницею країни, ім’я якої – Радянський Союз, мільйони її дітей померли голодною смертю, а вона все боржниця. Чи то може народ український розучився працювати, чи то може земля перестала родити... Ні, виявляється, як зазначено в рішенні Пленуму ЦК КП(б)У 7 лютого 1933 року, “план хлібозаготівлі зірвали вороги – куркулі, махновці, петлюрівці...”. І почались пошуки ворогів народу.

Газети цього періоду публікують гасла, які нагадують донесення з фронту бойових дій: “Пов’язуючи масову роботу с репресивними заходами, ми маємо розчавити куркульський опір! Розтрощити куркульню та її агентуру! Ворогів народу до права! На штурм! Міцніше вогонь по куркульні, опортуністах – зривниках жнивної кампанії”. І слова не розходились зі справами. В січні 1933 року було засуджено до розстрілу жителя с. Ярмолинці Роменського району Пилипченка за те, що він не виконав плану хлібозаготівлі, а при обшуку в нього знайшли сало, м’ясо, борошно, бо не хотів він, щоб діти його померли голодною смертю⁶¹.

В Путивльському районі в січні 1933 року за вироком Чернігівського обласного суду було розстріляно вчителя Яцинської школи Бахтіна Дениса Степановича “за зрив хлібозаготівлі і агітацію”. Людину лишили життя, не вбивцю, не насильника, господаря землі, а односелець писав – “решение суда приветствую. Другой пощады к врагам рабочего класса и колхозного крестьянства не может и не должно быть”⁶²”. Ось що найстрашніше.

На 2 роки з конфіскацією майна засудили середняка с. Карабутове Конотопського району Яковину Демида Васильовича за те, що повинен був здати 40 кг зерна, а зміг здати лише 32 кг зерна...⁶³ Які страшні часи переживали люди... Могли прийти, коли завгодно, перевірити що завгодно, відібрати останнє і засудити просто так, щоб не кортіло іншим. Страшні часи.

Важко було всім: і колгоспникам, і одноосібникам, хоча останнім було важче. В Шосткинському районі в 1932 році 75% плану хлібозаготівлі повинні були виконати одноосібники, в інших районах картина була приблизно така. Про те, як приймалися ці плани, свідчать спецзведення ДПУ, складені агентами по кожному району. Спочатку доводили один план, потім ще декілька, і всі “добровільно” (потім це стали називати “по просьбе трудящихся”), коли доходило до того, що їсти нічого, провадили обшуки. І горе тому, в кого знаходилось щось придатне для харчування. Недарма ж житель с. Чорториги Глухівського району Дещенко Никифор на куткових зборах говорив: “Советская власть измучила крестьян, мы остались голые, босые и голодные. Режьте крестьян, довольно затуманивать глаза народу. Еще посев не проводили, а уже производят контрактацию и подписывают договор на сдачу хлеба и других культур”⁶⁴.

Деякі сміливці намагалися боротися. Бригадир колгоспу “Червоний партизан” с. Ображіївка Угня Г.М. до зборів приготував бригаду так, що всі 60 чоловік проголосували проти прийняття плану хлібозаготівлі. “Чому так трапилось, що кращий бригадир, ударник, вмілий організатор праці в бригаді, що перша закінчила сівбу, ударно провела косовицю і скирдування хліба, став проти заготівель” – запитує газета “Зоря” з Шостки. Відповідь одна: підпав під вплив куркуля⁶⁵.

Для того, щоб укріпити партійну організацію України, сюди було направлено секретаря ЦК ВКП(б) Постишева, який “почав виганяти все тухле, все прогниле для того, щоб створити потужну організацію і з нею піти в бій з тим, щоб на ділянці, яка має основне політичне значення, на ділянці боротьби за хліб - перемогти!”⁶⁶

І знову бій... Бій з народом України, до якого належали і ті комуністи, які не могли залишитися в цій партії, бо їх совість, честь, розум йшли врозріз з лінією партії, вони не могли стати катами дитини, жінки, старого, не могли і не хотіли. До них належать і зав. відділом Носівського райкому Яременко, який зі своїми сумнівами прийшов до секретаря Чернігівського обкому партії, а потім прислав свій партквиток і заяву про свою незгоду з політикою партії на селі. В постанові обкому Яременка назвали “переродженцем” і зрадником партії, який саботував роботу хлібозаготівлі”, і на підставі постанови ЦК КП(б)У вирішили виключити його з партії, зняти з роботи, а також застосувати до нього, як політично неблагонадійного, арешт і висилку⁶⁷.

Було знято з роботи і виключено з партії за те, що “сприяли куркулеві, саботували хлібозаготівлі, недостатньо застосовували репресії” керівників Роменського району: секретаря РПК Пижова та голову РВК Білого⁶⁸. А скільки рядових комуністів поплатились “за недостатнє застосування репресій”. Репресій проти свого народу, який і так ледве дихав, у якого була одна мрія – дожити б до нового врожаю.

Роменською райколгоспспількою 29 серпня 1932 року було надіслано розпорядження всім головам колгоспу: “Категорично вимагаємо припинити випічку та видачу печеного хліба колгоспникам... По спільному харчуванні мусить бути приварок, цебто гаряча їжа для колгоспників, а хліб мусить брати кожен із дому... За дальше порушення директив та установок партії і уряду та розпоряджень райколгоспспілки в справі авансування колгоспників натуральною частиною, - справа буде зразу передаватись до прокуратури на голів колгоспів...”⁶⁹

Липоводолинська районна контрольна комісія в листопаді 1932 року засудила дії голови колгоспу ім. Петровського Поділківської сільради Сепети П.Д. за те, що він “роздав додатково 1200 пудів хліба та довів видачу натуравансу до 32%” та приховав “просо, 500 пудів жита, 250 пудів пшениці...” для організації харчування колгоспників⁷⁰.

По-іншому “карали” тих, хто сприяв голодомору.

“Важкий стан колгоспників і одноосібників у харчуванні стався лише з вини керівництва” с. Рубанка Недригайлівського району. 30 березня 1933 року Недригайлівський райком КП(б)У виніс рішення: “За те, що тов. Юхименко, будучи уповноваженим райкому по с. Рубанці прикривав надзвичайно важкий стан села, не інформував РПК про випадки вмирання на почві отоцання... Оголосити догану...”⁷¹. Догана і померлі люди...

Ось так... Була собі країна, як звалася Україна, і було там всього досить: широкі поля, вкриті золотою пшеницею, чисті ріки, зелені ліси, буйно квітучі луки і, головне, веселі, співучі і працьовиті люди, які годували не тільки себе, а й значну частину населення величезної держави, ім'я якої СРСР. А потім сталося те, що сталося...

Тепер слово тим, хто пережив ті страшні 2 роки, хто пам'ятає все, хто нічого не забув і ніколи не забуде. Говорять свідки⁷².

Воскобоев Іван Никифорович з Буринського району: “В 1932 році мені було тринадцять. Ми були одноосібниками, в сім'ї 5 чоловік. Наша Олександрівська сільрада довела один план здачі хліба – виконали, другий – виконали, а незабаром – третій, везти вже було нічого, на харчі зостався 1мішок гречки і один муки. Прийшли уповноважені, забрали гречку, а муку не знайшли. Та її хватило лише до грудня, а потім їли картоплю. Як тільки з'явилося листя на деревах, ми з меншим братом ходили до лісу і рвали його, мати товкла і пекла хліб. Коли настало тепло, в болоті ловили рибу, але це нам було не під силу, бо були дуже виснажені. В селі померло багато людей. Деякі сім'ї вимерли повністю. Їх хоронили не на кладовищі, а закопували на подвір'ї в ями”.

Ткаченко Іван Семенович з с. Успенка: “Нас, юних піонерів і комсомольців, заставляли ходити колонами і кричати – куркуль, здай хліб державі”.

Ільченко Іван Йосипович з с. Вікторівщина Воскресенської сільради: “1933 рік я запам'ятав на все життя. Моя мати вмерла в полі від голоду, а в 1934 році батько простудився і, ослаблений голодом, теж помер”.

Галушка Олександр Михайлович з с. Довжик: “Вимирали сім'ями. Сім'я сусіда Ф. мала багато дітей, всі померли. Останню дитину божевільна мати задушила і з'їла”.

Бирдін Микола Якович з с. Олешня Охтирського району: “В сім'ї померли батько, мати, три сестри – 14, 7 та 4 років”.

Мамаєва Віра Григорівна з м. Конотопу: “Була в рейдовій бригаді, яка збирала безпритульних дітей по вокзалах. Ніколи не забуду демонстрації на день молоді, на яку заставили з'явитися всіх комсомольців. Ішла колона тихо-тихо, бо не було сили, і майже всі були з пухлими забинтованими ногами”.

Крамець Володимир Якович з м. Конотопу: “Одна жінка на базарі торгувала котлетами. Коли в неї зробили обшук, знайшли м'ясо людей”.

Шевченко Олександр Федорович з с. Герасимівка Роменського району: “В сім'ї було 4 дітей, вижили тому, що восени 1932 року батько закопав в городі картоплю і буряки і посадив там жито. В школі учнів вчили ненавидіти тих, у кого був хліб, доносити на них. Мертвих ніхто не ховав, просто прикидали землею в канавах. Люди були безсилі плакати і тільки чути було глухий стогін. Майже половина села вимерла. Голоду забути не можна. Мені й тепер чується глухий стогін вмираючих безвинних добрих людей”.

Акіншина Ганна Федорівна з с. Воронине Білопільського району: “Голодні люди лежали на дорогах, під тинами, хто вмер, а хто доживав останні хвилини. Спеціально призначені люди на підводах їздили і збирали померлих, звозили в одне місце, де ховали. На підводах часто лежали ще напівживі люди, але поки їх довозили, вони помирали”.

Перший пам'ятник жертвам голодомору на Україні було відкрито в липні 1943 в с. Марченки на Миргородщині – “в середині села поставили великого з міцного дубу хреста. Навколо могили посадили селяни червону калину, уквітчали хрест великим вінком із квітів”⁷³.

В Радянському Союзі ці факти замовчувались майже 60 років. Лише в 1993 році в незалежній Україні було встановлено всеукраїнський пам'ятник в Лубнах, а на Сумщині – в Лебедині. Скільки людей загинуло тоді в Україні, скільки не народилось – ніхто не знає. “Щоб зламати устремління народу до кращого майбутнього, тогдішнє політичне керівництво Союзу розробило і здійснило найжахливішу і найжорстокішу людиноненависницьку акцію в історії сучасної Європи – штучний голод 1932-1933 рр. в Україні, який забрав близько 8-ми мільйонів (за іншими даними близько 11 млн.) життів.

Кожен п'ятий в Україні помер голодною смертю” (з виступу Л.М. Кравчука на науковій конференції, присвяченій 60-м роковинам голодомору).

Згідно з Указом Президента України остання неділя листопада оголошена Днем пам'яті жертв голодомору та політичних репресій. У зверненні до українського народу Президент України Л.Кучма заявив: „Ми маємо визнати – це був геноцид... українського народу”.

Історію повернути не можна, що сталося, те сталося... Важливо тільки не повторити помилок минулого. Вічна пам'ять і спокій жертвам страшного голодомору. І коли зазвучать по всій Україні (а може варто і не лише в Україні) дзвони, оплакуючи замучених голодом, в них буде чути одне слово – “Пам'ятайте, пам'ятайте, пам'ятайте...” Будемо їх пам'ятати, щоб не допустити нічого подібного.

ПРИМІТКИ

1. фР-7, оп.2, спр.42, арк.135.
2. фР-2708, оп.2, спр.16, арк.126.
3. фР-2708, оп.1, спр.18, арк.36.
4. фП-26, оп.1, спр.22, арк.15; фП-37, оп.1, спр.33, арк.133.
5. фР-5970, оп.5, спр.480.
6. фР-6016, оп.1, спр.39, арк.136.
7. фР-2716, оп.1, спр.2, арк.78.
8. фП-26, оп.1, спр.22, арк.5, 8, 15.
9. фП-37, оп.1, спр.33, арк.132.
10. фП-28, оп.1, спр.7, арк.137.
11. фП-38, оп.1, спр.38, арк.19-20.
12. фР-2472, оп.1, спр.20, арк.4-6.
13. фР-5783, оп.1, спр.37, арк.41.
14. фР-2694, оп.1, спр.214, арк.16.
15. фР-4549, оп.1, спр.250, арк.163.
16. фР-6153, оп.1, спр.20, арк.21.
17. фП-33, оп.1, спр.231, арк.40-41.
18. фП-24, оп.1, спр.88, арк.138-139.
19. фР-5934, оп.1, спр.117, арк.2-5.
20. фП-75, оп.1, спр.153, арк.46.
21. фП-24, оп.1, спр.88, арк.136.
22. Зоря. – 1932. - №120. – 21 листопада.
23. Ленинский путь – 1933. - №6. – 18 января.
24. фР-4549, оп.1, спр.343, арк.5.
25. фП-33, оп.1, спр.222, арк.92.
26. фП-42, оп.1, спр.175, арк.249.
27. фП-639, оп.1, спр.19, арк.24.
28. фП-133, оп.1, спр.3, арк.20.
29. фП-42, оп.1, спр.172, арк.10-24.
30. фР-5934, оп.1, спр.117, арк.2-5.
31. фР-2711, оп.1, спр.23, арк.75, 77.
32. фР-2711, оп.1, спр.9, арк.48.
33. фР-6005, оп.2, спр.76, арк.8.
34. фР-6040, оп.1, спр.100, арк.220.
35. фР-2573, оп.1, спр.8, арк.8.
36. фР-2691, оп.1, спр.59, арк.58.
37. фР-6016, оп.1, спр.39, арк.106.
38. фР-2573, оп.1, спр.8, арк.11.
39. фР-2694, оп.1, спр.181, арк.21.
40. фР-6040, оп.1, спр.100, арк.231.
41. фР-4537, оп.1, спр.71, арк.12.
42. фР-5695, оп.1, спр.21, арк.71.
43. фП-26, оп.1, спр.21, арк.194.
44. фР-6012, оп.1, спр.6, арк.9.
45. фР-6012, оп.1, спр.6, арк.24-25, 32.
46. фР-5695, оп.1, спр.21, арк.128.
47. фП-572, оп.1, спр.14, арк.26-27.
48. фП-26, оп.1, спр.22, арк.5, 33.
49. фП-24, оп.1, спр.91, арк.127-128.

50. фР-2710, оп.1, спр.3, арк.36.
51. фР-2708, оп.1, спр.15, арк.70 зв.
52. фР-2695, оп.1, спр.73, арк.23.
53. фР-805, оп.1, спр.24, арк.68-70.
54. фП-26, оп.1, спр.22, арк.166.
55. фР-805, оп.1, спр.24, арк.4,9.
56. фР-5970, оп.6, спр.894, арк.38, 41, 43, 68.
57. фР-6152, оп.1, спр.1, арк.24; фР-2717; оп.2, спр.1, арк.47, 61, 140.
58. фР-6152, оп.1, спр.1, арк.2.
59. фР-6040, оп.1, спр.117, арк.1.
60. фР-2709, оп.1, спр.11, арк.2.
61. Радянське життя. – 1933. -№3. – 7 січня.
62. Ленинский путь. – 1933. - №3. – 9 января.
63. Комуна. – 1932. - №130. – 12 листопада.
64. фП-21, оп.1, спр.26, арк.139.
65. Зоря. – 1932. - №91. – 26 серпня.
66. фР-6040, оп.1, спр.117, арк.25.
67. фП-5, оп.1, спр.152, арк. 15.
68. Радянське життя. – 1933. – №1. – 2 січня.
69. фР-6005, оп.2, спр.38, арк.18.
70. фП-24, оп.1, спр.89, арк.9.
71. фП-37, оп.1, спр.33, арк.136.
72. фР-7711.
73. Сумський вісник. – 1943. – 23 липня; Голос Охтирщини. – 1943. – 30 липня.

**Тематичний перелік документів “Голодомор 1932-1933 рр.
на Сумщині”**

№ з/п	Дата документу	Заголовок документу	Пошукові дані
1	2	3	4

I. Документи узагальнюючого змісту

1.	Липень 1932 р.	Постанова Робітничо-Селянської Інспекції УСРР “Про посилення роботи по хлібозаготівлі”.	ф.Р-4537, оп.2, спр.13, арк. 7-8
2.	Серпень 1932 р.	Постанова Чернігівського оргбюро про незадовільний хід хлібозаготівлі в Чернігівській області.	ф.П-25, оп.1, спр.22, арк. 89-91
3.	18 листопада 1932 р.	Постанова ЦК КП/б/У “Про роботу з колгоспним активом”.	ф.Р-6005, оп.2, спр.70, арк.6
4.	18 листопада 1932 р.	Постанова Політбюро ЦК КП/б/У “Про заходи по підсиленню хлібозаготівлі”.	ф.П-25, оп.1, спр.22, арк.20-30
5.	20 листопада 1932 р.	Постанова Ради Народних Комісарів УСРР “Про доповнення інструкції “Про організацію хлібозаготівлі в одноосібному секторі”.	ф.Р-6040, оп.1, спр.100, арк.226
6.	30 листопада 1932 р.	Постанова Ради Народних Комісарів УСРР “Про заходи до підсилення хлібозаготівлі”.	ф.Р-6040, оп.1, спр.100, арк.231
7.	14 грудня 1932 р.	Постанова ЦК ВКП/б/ та РКК СРСР “Про хлібозаготівлю на Україні, північному Кавказі та Західній області”.	ф.П-25, оп.1, спр.22, арк.19
8.	1932-1933 рр.	Позасудові кримінальні справи по звинуваченню селян в протидії виконанню плану хлібозаготівлі.	ф.Р-7641, оп.1-6
9.	1932-1933 рр.	Про кількість померлих від голодомору на Україні в статті “Селянське питання при більшовиках”.	Сумський вісник. – 1942. - №28. – 6 березня
10.	1932-1933 рр.	Запам’ятайте страшні цифри: правда	Сумський вісник. –

		про голод на Україні в 1932-1933 рр.	1943. - №11. – 24 січня, арк.3, Інв.№2414
11.	1933 р.	Довідник про обов'язкову поставку зерна державі від колгоспів і одноосібних господарств врожаю 1933 р. На Україні в розрізі районів.	ф.Р-6040, оп.1, спр.117, арк.30
12.	Січень 1933 р.	Постанова Ради Праці та Оборони “Про норми здачі державі зерна врожаю 1933 р. по республіках СРСР”.	Ленинский путь. – 1933. - №11. - 3 лютого, арк.2, Інв.№ 45.
13.	18 січня 1933 р.	Постанова Чернігівського обласного організаційного комітету про висилку за межі області разом з родинами з конфіскацією майна 316 кулацьких господарств.	ф.Р-5945, оп.1, спр.115
14.	25 січня 1933 р.	Лист секретаря Харківського обкому КП/б/У про заборону виїздити селянам за межі України за продуктами харчування.	ф.П-23, оп.1, спр.7, арк. 22-23
15.	7 лютого 1933 р.	Резолюція пленуму ЦК КП/б/У “Про підсумки хлібозаготівель на Україні” та постанову ЦК ВКП/б/ від 24 січня 1933 р. “Про незадовільну роботу по хлібозаготівлі”.	ф.Р-6040, оп.1, спр.117, арк.1
16.	19 лютого 1933 р.	Промова Й.В.Сталіна на I-му Всесоюзному з'їзді колгоспників-ударників.	Ленинский путь. – 1933. - №25. - 12 березня, Інв.№ 45; Колективіст-ударник. - 1933 . - № 19. - 27 лютого, арк. 2-3, Інв.№ 64.
17.	19 березня 1933 р.	Степанський О. Про обов'язкову поставку зерна державі від колгоспів та одноосібних господарств. Стенограма виступу на Харківській обласній нараді районних уповноважених по хлібу.	ф.Р-6040, оп.1, спр.117, арк.25
18.	28 червня 1933 р.	Директива ЦК КП/б/У про заборону друкувати цифри виконання плану хлібозаготівлі в пресі.	ф.П-23, оп.1, спр.7, арк.198
19.	19 липня 1933 р.	Лист голови Сумської міжрайонної державної комісії по визначенню врожайності про необхідність	ф.Р-2689, оп.1, спр.12, арк.75

- поліпшення підготовчої роботи по обліку врожаю на корені та контрольне збирання врожаю.
20. 30 липня 1933 р. Лист Постишева про застосування ст.61 до одноосібників, що не виконали хлібозаготівлі, і відповідальність голів сільрад за невиконання хлібозаготівлі одноосібниками. ф.Р-2694, оп.1, спр.238, арк.57
21. 22 вересня 1933 р. Телеграма Постишева про обов'язкове виконання плану хлібоздачі колгоспами України. ф.Р-2716, оп.1, спр.2, арк.247
22. 1934 р. Частушки про голод, Леніна, Сталіна. ф.П-133, оп.1, спр.3, арк.20
23. 1935 р. Відомості про усвідомлення окремими громадянами факту про те, "що Сталін – організатор голоду" 1932-1933 рр. ф.П-1356, оп.1, спр.1а, арк.13
24. 1943 р. Про відкриття першого пам'ятника жертвам голодомору в с.Марченки на Миргородщині. Сумський вісник. – 1943.- 23 липня; Голос Охтирщини. – 1943. – 30 липня
25. 1968р., 1988-1990 рр., 1997 р. Голод на Сумщині у 1932-1933 рр.: Колекція документів. ф.Р-7711
- II. Білопільський район**
26. 1932 р. Про розтрату мірчука по Білопільському району та порушення судових справ за зловживання по мірчуку. ф.Р-1189, оп.1, спр.2, арк.113, 115
27. 7 грудня 1932 р. Інформація в Харківську облпрокуратуру про наявність в Білопільській рай прокуратурі справ на членів правління сільрад, що саботують хлібозаготівлю. ф.Р-1189, оп.1, спр.2, арк.81
28. 1932-1933 рр. Матеріали по розслідуванню скарг громадян на продаж майна за невиконання плану хлібозаготівлі. ф.Р-1189, оп.1, спр.3, 4, 5, 8, 11
29. 2 січня 1933 р. Постанова об'єднаного засідання президії Улянівської районної КК – РСІ про факти розвалювання печей, ф.П-28, оп.1, спр.9, арк.27

		залиття вогню в печі при
вилученні хліба у селян.	
30.	1933 р.	Матеріали по розслідуванню причин
зриву хлібозаготівлі по Річанській
сільраді.	ф.Р-1189, оп.1,
спр.6
31.	8 січня 1933 р.	Постанова об'єднаного засідання
Улянівської районної КК – РСІ про
відбирання у селян хліба, який ті
вилучили з соломи та полови, та
покарання їх.	ф.П-28, оп.1,
спр.10, арк.8
32.	26 січня 1933 р.	Рішення бюро Улянівського райкому
КП/б/У про покарання керівників, які
не виконали планів хлібозаготівлі.	ф.П-28, оп.1, спр.8,
арк.273
33.	27 березня 1933 р.	Постанова бюро Улянівського
райкому КП/б/У про організацію
продовольчої допомоги селянам
Верхосулки, Штепівки, Тернів,
Марківки, Улянівки, Бобрика за
рахунок пожертвувань.	ф.П-28, оп.1, спр.7,
арк.180
34.	21 квітня 1933 р.	Постанова бюро Улянівського
райкому КП/б/У про організацію
суворого контролю за витраченням
продуктів харчування в дитячих
яслах.	ф.П-28, оп.1, спр.7,
арк.171
35.	Травень 1933 р.	Відомості про збільшення випадків
підкидання дітей голодуючими
батьками в дитбудинки, залишення в
поїздах, на вокзалах та збільшення
безпритульних дітей в
Білопільському районі.	ф.П-23, оп.1, спр.7,
арк.164-169
36.	27 травня 1933 р.	Постанова бюро Улянівського
райкому КП/б/У про причини зриву
плану хлібозаготівлі (видача авансів,
організація громадського
харчування...).	ф.П-28, оп.1, спр.7,
арк.141
37.	8 червня 1933 р.	Інформація секретаря Улянівського
райкому КП/б/У воєнкому
Охтирського 68 червонознаменного
полку про збільшення кількості
випадків смерті селян через
недоїдання та випадки людоїдства в
с.Марківка.	ф.П-28, оп.1, спр.7,
арк.137

38. 24 липня 1933 р. Акт про знищення документів Білопільського райкому КП/б/У про хлібозаготівлю одноосібників. ф.П-23, оп.1, спр.7, арк.239-240

III. Буринський район

39. Січень 1932 р. Інформаційні листи Буринському райвиконкому про виконання планів хлібозаготівлі по селах району. ф.Р-2303, оп.1, спр.19, арк.1-12
40. 7 січня 1932 р. Протокол засідання Буринського райвиконкому про незадовільний стан хлібозаготівлі та збору мірчука по Буринському району. ф.Р-2303, оп.1, спр.12, арк.49-50
41. 22 квітня 1932 р. Про знесиленість робітників Веселівського відділку II Буринського радгоспу через недостатню видачу хліба для харчування. ф.Р-2303, оп.1, спр.11, арк.187
42. 24 квітня 1932 р. Про використання для харчування робітників Кошарського радгоспу Буринського району зерновідходів та кукурудзи, які не придатні до сівби. ф.Р-2303, оп.1, спр.11, арк.184
43. Червень 1932 р. Відомості про виконання планів хлібозаготівлі по Буринському району. ф.Р-2303, оп.1, спр.21
44. Липень 1932 р. Обов'язкова постанова Буринського райвиконкому про норми здачі хліба по сільрадах. Колективіст Буринщини. – 1933. - № 74. – 2 серпня, арк.2, Інв. № 1354
45. 22 липня 1932 р. Про схвалення плану хлібозаготівлі на 1932 р. по Буринському району. ф.Р-2303, оп.1, спр.12, арк.219
46. 31 липня 1932 р. Доповідна записка уповноваженого Буринського райкому КП/б/У по Н.Олександрівській сільраді про незгоду селян виконувати хлібозаготівлю. ф.Р-2303, оп.1, спр.26, арк.1-2
47. Серпень 1932 р. Про прийняття плану хлібозаготівель в 14 тис. т. до неухильного виконання Буринським районом. Колективіст Буринщини. – 1932. - № 76. – 7 серпня, арк.2, Інв. № 1354

48.	Вересень 1932 р.	Про покарання зривників хлібозаготівель по Буринському району.	Колективіст Буринщини. – 1932. - № 87. – 15 вересня, арк.4, Інв. № 1354
49.	Вересень 1932 р.	Про покарання керівників сільрад П.Слободи, Головинки, Бошівки Буринського району за невиконання плану хлібозаготівель.	Колективіст Буринщини. – 1932. - № 89. – 21 вересня, арк.1, Інв. № 1354
50.	Жовтень 1932 р.	Про засудження куркулів, зривників хлібозаготівлі по Буринському району.	Колективіст Буринщини. – 1932. - № 100. – 27 жовтня, арк.1, Інв. № 1354
51.	29 жовтня 1932 р.	Постанова президії Буринського райвиконкому “Про незадовільний стан хлібозаготівель”.	ф.Р-2303, оп.1, спр.12, арк.310-311
52.	18 листопада 1932 р.	Лист Буринського активу до селян району про невиконання плану хлібозаготівлі.	Колективіст Буринщини. – 1932. - № 106. – 18 листопада, арк.1, Інв. № 1354
53.	25 листопада 1932 р.	Про занесення на “чорну дошку” колгоспів Буринського району, що саботують виконання плану хлібозаготівлі.	ф.Р-2303, оп.1, спр.23, арк. 5
54.	25 листопада 1932 р.	Про виселення за межі області куркулів, що саботують виконання хлібозаготівлі.	ф.Р-2303, оп.1, спр.23, арк. 7-9
55.	1 грудня 1932 р.	Відомості про застосування репресій до одноосібників, що не виконали плану хлібозаготівлі.	ф.Р-2303, оп.1, спр.23, арк. 3
56.	1933 р.	Список господарств Буринського району, що відмовились виконувати хлібозаготівлю.	ф.П-75, оп.1, спр.165
57.	1933 р.	Про засудження за невиконання плану хлібозаготівлі селян Буринського району.	ф.П-75, оп.1, спр.153, арк. 13
58.	Лютий 1933 р.	Лист червоноармійців-далекосхідників, уродженців Буринського району до земляків, із	Колективіст Буринщини. – 1933. - № 11. – 5

		закликом виконати план хлібозаготівель.	лютого, арк.1, Інв. № 74
59.	Лютий 1933 р.	Про необхідність за всяку ціну завершити хлібозаготівлю в селах П. Слобода та Успенка.	Колективіст Буринщини. – 1933. - № 11. – 5 лютого, арк.1, Інв. № 74
60.	Лютий 1933 р.	Про необхідність по-більшовицькому організувати м'ясозаготівлю в Буринському районі.	Колективіст Буринщини. – 1933. - № 12. – 9 лютого, арк.2, Інв. № 74
IV. Великописарівський район.			
61.	1932 р.	Протоколи засідань бюро Великописарівського райкому КП/б/У про хлібозаготівлю, організацію штурмових бригад, репресії селян.	ф.П-80, оп.1, спр.22
62.	14 лютого 1933 р.	Інформація про розповсюдження чуток про опухлих з голоду дітей в с. Яблучне.	ф.П-26, оп.1, спр.22, арк.5
V. Глухівський район.			
63.	1932 р.	Спецдонесення про хід хлібо-м'ясо та пенькозаготовки по селах Глухівського району.	ф.П-21, оп.1, спр.26
64.	1932 р.	Про створення бригад по хлібозаготівлі в Глухівському районі.	ф.П-39, оп.1, спр.321, арк. 28 зв.
65.	1932 р.	Матеріали по хлібозаготівлі по колгоспу “Червоний партизан” Шалигинського району.	ф.П-76, оп.1, спр.1
66.	1932-1933 рр.	Протоколи і постанови Глухівської райпартконференції про незадовільний стан утворення посівфондів і хлібозаготівлі в районі.	ф.П-39, оп.1, спр.307
VI. Конотопський район.			
67.	1932 р.	Листування Конотопського райвиконкому з сільрадами, військовими частинами про надання допомоги сім'ям червоноармійців.	ф.Р-4819, оп.1, спр.554

68.	Лютий 1932 р.	Спецдонесення шляхового відділу ДПУ ст. Конотоп про незадовільне забезпечення продуктами харчування залізничників.	ф.П-42, оп.1, спр.175, арк.47
69.	Лютий 1932 р.	Про перевиконання Ракітянською сільрадою плану хлібозаготівлі на 123 %.	Комуна. – 1932. - № 21. – 20 лютого, арк.1, Інв.№ 1347
70.	Лютий 1932 р.	Про мобілізацію активістів на збирання насінневих фондів у Конотопському районі.	Комуна. – 1932. - № 23. – 24 лютого, арк.1, Інв.№ 1347
71.	Лютий 1932 р.	Про створення спеціальної бригади по виконанню хлібозаготівлі про Жовтневій сільраді Конотопського району.	Комуна. – 1932. - № 23. – 24 лютого, арк.1, Інв.№ 1347
72.	Лютий 1932 р.	План організації масового рейду перевірки стану насінневих фондів на Конотопщині.	Комуна. – 1932. - № 23. – 26 лютого, арк.2, Інв.№ 1347
73.	Лютий 1932 р.	Про виключення з колгоспу “Червоний колос” куркулів.	Комуна. – 1932. - № 25. – 27 лютого, арк.1, Інв.№ 1347
74.	Березень 1932 р.	Про боротьбу за першість Конотопщини у здійсненні планів весняної засівкампанії.	Комуна. – 1932. - № 26. – 1 березня, арк.1, Інв.№ 1347
75.	Березень 1932 р.	Про роботу буксирної бригади газети “Комуна” та райкому ЛКСМУ в колгоспі “Хвиля революції” с. Шаповалівки.	Комуна. – 1932. - № 27. – 5 березня, арк.1, Інв.№ 1347
76.	Березень 1932 р.	Про заходи прокуратури, слідчих органів по посиленню боротьби проти куркулів та підкуркульників в Конотопському районі.	Комуна. – 1932. - № 30. – 12 березня, арк.1, Інв.№ 1347
77.	Березень 1932 р.	Про перевиконання колгоспами Кошарської сільради планів по утворенню насінневих фондів.	Комуна. – 1932. - № 30. – 12 березня, арк.1, Інв.№ 1347
78.	Березень 1932 р.	Про вимогу активу с.Соснівка організувати суд над одноосібником Григорцем, у якого бригада виявила приховане зерно.	Комуна. – 1932. - № 34. – 23 березня, арк.1, Інв.№ 1347
79.	Березень 1932 р.	Про додатковий план утворення	Комуна. – 1932. -

		насінневих фондів по Конотопському району.	№ 29. – 10 березня, арк.1, Інв.№ 1347
80.	Квітень 1932 р.	Про проведення на Конотопщині декадника перевірки готовності до сівби.	Комуна. – 1932. - № 36. – 1 квітня, арк.1, Інв.№ 1347
81.	Квітень-червень 1932 р.	Про незадовільний стан з забезпеченням дитячих закладів та будинків інвалідів Конотопського району продуктами харчування.	ф.Р-4537, оп.1, спр.71, арк.1
82.	2 травня 1932 р.	Про напівголодне існування 300 дітей Качанівського дитмістечка Конотопського району.	ф.Р-4537, оп.1, спр.71, арк.20
83.	2 червня 1932 р.	Резолюція сільуповноважених Заготзерно та голів виробничих товариств про завдання по підготовці до хлібозаготівлі по Конотопському району.	ф.Р-4943, оп.1, спр.7, арк.9-10
84.	11 червня 1932 р.	Повідомлення Інспектора Конотопської РСІ про непоставку хліба за травень місяць дитячим закладам Конотопського району.	ф.Р-4537, оп.1, спр.71, арк.15, 18
85.	Червень-грудень 1932 р.	Інформаційні донесення, доповідні записки, звіти осередків КП/б/У по хлібозаготівлі та настроях селян по Конотопському району.	ф.П-42, оп.1, спр.175, 177
86.	Серпень 1932 р.	Доповідна записка уповноваженого Конотопського райкому КП/б/У про рішення членів колгоспу “Хвиля революції” с.Шаповалівка не виконувати планів хлібозаготівлі.	ф.П-42, оп.1, спр.167, арк.97-103
87.	Серпень 1932 р.	Про існування в селах Конотопського району організації “Вільне козацтво”, що виступала проти хлібозаготівлі.	ф.П-42, оп.1, спр.172, арк.10-24
88.	2 серпня 1932 р.	Про крадіжку з поля колгоспницею артiлі ім.Сталiна хут.Лобкiвка Конотопського району кошика жита.	Комуна. – 1932. - № 89. – 2 серпня, арк.1, Інв.№ 1347
89.	9 серпня 1932 р.	Лист Конотопторгу Конотопській РСІ про незадовільне постачання дитячих закладів Конотопського району продуктами харчування.	ф.Р-4537, оп.1, спр.71, арк.14

90.	10 серпня 1932 р.	Про схвалення плану хлібозаготівлі мешканцями с.Тернівка Конотопського району.	Комуна. – 1932. - № 93. – 10 серпня, арк.1, Інв.№ 1347
91.	10 серпня 1932 р.	Інформація начальника райвідділу ДПУ Конотопському райкому КП/б/У про рішення колгоспників не виконувати планів хлібозаготівлі.	ф.П-42, оп.1, спр.175, арк.183-184
92.	16 серпня 1932 р.	Про незадовільну роботу по хлібозаготівлі серед куркулів с.Карабутове Конотопського району.	Комуна. – 1932. - № 96. – 16 серпня, арк.1, Інв.№ 1347
93.	16 серпня 1932 р.	Про мобілізацію комсомольців та піонерів на успішне виконання хлібозаготівлі в Конотопському районі.	Комуна. – 1932. - № 96. – 16 серпня, арк.1, Інв.№ 1347
94.	18 серпня 1932 р.	Постанова пленуму Конотопського райкому КП/б/У про незадовільну роботу по виконанню плану хлібозаготівлі.	Комуна. – 1932. - № 97. – 18 серпня, арк.1, Інв.№ 1347
95.	Вересень 1932 р.	Перебіг хлібозаготівель на 10 вересня 1932 р. по Конотопському району.	Комуна. – 1932. - № 108. – 18 вересня, арк.1, Інв.№ 1347
96.	8 вересня 1932 р.	Протокол засідання Кузчанського с/г кредитно-кооперативного товариства про організацію куткових бригад для виконання плану хлібозаготівлі.	ф.Р-4742, оп.1, спр.15, арк.8
97.	14 вересня 1932 р.	Про покарання мельнянських зривників хлібозаготівлі.	Комуна. – 1932. - № 107. – 14 вересня, арк.1, Інв.№ 1347
98.	21 вересня 1932 р.	Про участь комуністів і комсомольців в бригадах по виконанню планів хлібозаготівлі по Шпотівському с/г виробничому товариству.	ф.Р-4943, оп.1, спр.10, арк.29
99.	22 вересня 1932 р.	З протоколу засідання президії Конотопської РКК РСІ про необхідність виділення грошової дотації та кормів для Сахнянського радгоспу свинотресту в зв'язку з відсутністю продуктів харчування.	ф.Р-4537, оп.1, спр.85, арк.60
100.	28 вересня 1932 р.	Про антихлібозаготівельну агітацію	Комуна. – 1932. -

		члена Бондарівської сільради Конотопського району Григорця.	№ 113. – 28 вересня, арк.1, Інв.№ 1347
101.	Жовтень 1932 р.	Лист до газети “Легкая индустрия” про недостатню кількість продуктів харчування на Конотопському пенькозаводі.	ф.Р-4537, оп.1, спр.47, арк.74-75
102	4 жовтня 1932 р.	З постанови бюро Конотопського райкому КП/б/У про оголошення суворих доган уповноваженим по хлібозаготівлі с.Карабутове та с.Любитове.	Комуна. – 1932. - № 115. – 4 жовтня, арк.1, Інв.№ 1347
103.	13 жовтня 1932 р.	Лист Київського облсоцзабезу Конотопській РСІ про факти голодування та жебракування мешканців Глухівського, Городнянського, Козелецького та Ніжинського інвалідних будинків через непостачання харчопродуктів Конотопторгом.	ф.Р-4537, оп.1, спр.71, арк.12
104.	16 жовтня 1932 р.	Постанова бюро Конотопського райкому КП/б/У про незадовільне виконання річного плану хлібозаготівлі.	Комуна. – 1932. - № 122. – 18 жовтня, арк.1, Інв.№ 1347
105.	22 жовтня 1932 р.	Відозва селян с.Попівки до всіх колгоспників та одноосібників Конотопщини з закликом виконати план хлібозаготівлі.	Комуна. – 1932. - № 123. – 22 жовтня, арк.1, Інв.№ 1347
106.	28 жовтня 1932 р.	Про роботу спеціальної бригади по хлібозаготівлі в с.Пролетарському.	Комуна. – 1932. - № 125. – 28 жовтня, арк.2, Інв.№ 1347
107.	12 листопада 1932 р.	Про засудження на конфіскацію майна за невиконання хлібозаготівлі середняка с.Карабутове Яковини Д.В.	Комуна. – 1932. - № 130. – 12 листопада, арк.1, Інв.№ 1347
108.	16 листопада 1932 р.	Резолюція бюро Конотопського райкому КП/б/У про занесення на “чорну дошку” сел Бочечки, Козацьке, М.Самбір, Хижки.	ф.П-42, оп.1, спр.168, арк.83
109.	22 листопада 1932 р.	Постанова президії Конотопського райвиконкому про преміювання кращих членів кутової бригади по	ф.Р-4819, оп.1, спр.353, арк.32

хлібозаготівлі с.В.Самбір.

110.	Грудень 1932 р.	Про виключення з партії голови Козацької сільради Скордіна за агітацію проти хлібозаготівлі.	Комуна. – 1932. - № 146. – 6 грудня, арк.1, Інв.№ 1347
111.	1932-1933 рр.	Витяги з протоколів засідань президії Конотопського райвиконкому про виселення за межі України, позбавлення права землекористування, накладання штрафів за невиконання планів хлібозаготівлі.	ф.Р-4819, оп.5, спр.5, 6, оп.1, спр.353, 378
112.	1932-1933 рр.	Карні справи по звинуваченню в невиконанні планів хлібо- та м'ясозаготівлі мешканців Конотопського району.	ф.Р-4777, оп.1, спр.448-1068
113.	Січень 1933 р.	Про застосування методів бригад Листопада та Анісімова у виконанні хлібозаготівлі буксирними бригадами Конотопщини.	Комуна. – 1933. - № 17. – 2 лютого, арк.3, Інв.№ 1348
114.	26 січня 1933 р.	Інформація інспектора Конотопської РСІ про застосування репресивних методів до злісних нездатчиків по с.Соснівка.	ф.Р-4537, оп.1, спр.47, арк.48
115.	Березень 1933 р.	Висновки по перевірці стану підготовки до весняної засівкомпанії бригадами Конотопської РСІ.	ф.Р-4537, оп.1, спр.102, арк.1-2
116.	Травень-вересень 1933 р.	Звіт Конотопської районної комісії по боротьбі з безпритульністю про облік дітей по дитбудинку та дитколектору.	ф.Р-4537, оп.1, спр.103, арк.167-168
117.	13 жовтня 1933 р.	Телеграма з Чернігова про зрив Конотопською райспоживспількою відвантаження овочів для Ленінграду з вимогою вживання заходів по відвантаженню щоденно 450 тонн овочів.	ф.Р-4537, оп.1, спр.103, арк.269
118.	31 березня 1934 р.	Донесення про сліпого бродячого гармоніста, який проводив контрреволюційну агітацію в Конотопському районі, починаючи з 1933 р.	ф.П-639, оп.1, спр.19, арк.24

VII. Краснопільський район.

119. 16 січня 1932 р. Рішення бюро Миропільського райкому КП/б/У про покарання голів сільрад за зрив плану хлібозаготівлі. ф.П-14, оп.1, спр.11, арк.42
120. 1 лютого 1932 р. Рішення бюро Миропільського райкому КП/б/У про організацію роботи активу по виконанню плану хлібозаготівлі. ф.П-14, оп.1, спр.11, арк.59-60
121. 28 лютого 1932 р. Рішення бюро Миропільського райкому КП/б/У про випадки порушення порядку помолу зерна без дозволу сільрад, виступи проти хлібозаготівлі, оголошення доган головам сільрад за протидію виконанню плану хлібозаготівлі. ф.П-14, оп.1, спр.11, арк.52, 53
122. 1 квітня 1932 р. Про незадовільний стан збору посівфонду та виконання плану хлібозаготівлі в селах Миропільського району. ф.П-14, оп.1, спр.11, арк.66, 69
123. 10 червня 1932 р. Відомість про хід заготівлі птахопродуктів та молока по Миропільському району. ф.П-14, оп.1, спр.8, арк.35

VIII. Кролевецький район.

124. 1932 р. Протоколи зборів колгоспників Кролевецького району про хлібозаготівлю. ф.П-438, оп.1, спр.190
125. 1932-1933 рр. Розпорядження Тулиголівського райкому КП/б/У про надання 25 % хліба громадянам, які знайшли хліб у куркулів. ф.П-299, оп.2, спр.20, арк.4
126. 1933 р. Доповідні записки, політдонесення начальника політвідділу Кролевецької МТС про протидію хлібозаготівлі в Кролевецькому районі. ф.П-572, оп.1, спр.2
127. 13 травня 1934 р. Постанова Чернігівського бюро обкому КП/б/У про стан Кролевецького дитячого містечка і велику смертність дітей протягом 1933 р. ф.П-572, оп.1, спр.14, арк.26-27

IX. Лебединський район.

128. 4 січня 1932 р. Лист голови правління РКС про ф.Р-2480, оп.1,

		заборону розподілу хліба на трудодні до повного виконання задачі хліба державі колгоспом “Перемога” х.Костів Рябушанської сільради.	спр.6, арк.6
129.	8 лютого 1932 р.	Рішення засідання Гудимівської с/р про організацію показового суду над злісними нездатчиками хліба.	ф.Р- 625, оп.1, спр.47, арк.1-2
130.	12 березня 1932 р.	Акт об’їждчика Будильської артїлі ім.Петровського про крадіжку колгоспником М.О.Шапошником картоплі і направлення справи до суду.	ф.Р-2708, оп.2, спр.16, арк.123, 126
131.	26 березня 1932 р.	Заява гр.Никоненко У.Д. до Будильської с/р з проханням повернути конфіскований в неї хліб, одержаний на трудодні.	ф.Р-2708, оп.2, спр.16, арк.99
132.	29 березня 1932 р.	Лист Лебединського райвиконкому про стягнення недоплат з усіх видів податку з осіб, що виїхали за межі села, з заробітку по місцю їх нинішньої роботи.	ф.Р-2691, оп.1, спр.59, арк.58
133.	27 травня 1932 р.	Про відкриття в с.Будилка дитячих ясел та відсутність продуктів харчування для них.	ф.Р-2708, оп.1, спр.15, арк.43
134.	28 липня 1932 р.	Лист голови Лебединського райвиконкому до голови Будильської с/р про незадовільну роботу по виявленню кулацьких господарств для індивідуального оподаткування.	ф.Р-631, оп.1, спр.8, арк.183
135.	29 липня 1932 р.	Заява гр. Стадника І.М. до Маловисторопської продподаткової комісії про зниження продподатку.	ф.Р-2694, оп.1, спр.214, арк.16
136.	Серпень 1932 р.	Протоколи загальних зборів та засідань правління Гарбарівського колгоспу “Червона армія” про нереальність плану хлібозаготівлі на 1932 р.	ф.Р-2711, оп.1, спр.23, арк.75, 77, 78, 80
137.	15 жовтня 1932 р.	Рішення виробничої наради членів колгоспу та одноосібників м. Лебедина про реальність плану картоплезаготівлі.	ф.Р-2461, оп.1, спр.66, арк.89
138.	23 жовтня 1932 р.	Рішення загальних зборів	ф.Р-2708, оп.1,

		Будильської артiлі ім.Петровського про організацію гарячих сніданків для учнів.	спр.15, арк.70 зв.
139.	Листопад 1932 р.	Про норми здачі птиці державі по с.Будилка Лебединського району.	ф.Р-2708, оп.1, спр.60, арк.4
140.	22 листопада 1932 р.	Рішення засідання правління колгоспу ім.Петровського с.Будилка про виключення з членів колгоспу за агітацію про нереальність плану хлібозаготівлі.	ф.Р-2708, оп.1, спр.15, арк.89-91 зв.
141.	26 листопада 1932 р.	Протокол засідання виїзної трійки Харківської обласної КК РСІ про незадовільне виконання планів хлібо-, м'ясо-картоплязаготівлі по Будильській сільраді.	ф.Р-631, оп.1, спр.19, арк.11-13
142.	3 грудня 1932 р.	Постанова Лебединського райвиконкому про позбавлення права користування землею та садибою злісних нездатчиків хліба по Будильській сільраді.	ф.Р-631, оп.1, спр.19, арк.5-10
143.	24 грудня 1932 р.	Про накладення грошового штрафу на злісних нездатчиків хліба по Маловисторопській сільраді.	ф.Р-2694, оп.1, спр.177, арк. 115
144.	24 грудня 1932 р.	Про норми видачі дозволу на помел зернових по колгоспному та одноосібному секторах с.Михайлівка Маловисторопської сільради.	ф.Р-2694, оп.1, спр.181, арк. 21
145.	27 грудня 1932 р.	Лист Лебединського райземвідділу про заборону витрачання продуктів харчування в колгоспі ім.Петровського с.Будилка без узгодження з райземвідділом.	ф.Р-2708, оп.2, спр.16, арк.5
146.	30 грудня 1932 р.	Розпорядження Лебединського райвиконкому Будильському колгоспу ім.Петровського про негайне вивезення всієї заготовленої картоплі.	ф.Р-2708, оп.2, спр.16, арк.6
147.	30 грудня 1932 р.	Протокол поширеного засідання президії Михайлівської сільради про конфіскацію землі у зривників плану хлібозаготівлі і передачі її колгоспу .	ф.Р-2573, оп.2, спр.4, арк.170
148.	1932 р.	Відомості про кількість господарств	ф.Р-2689, оп.1,

		та населення по сільрадах Лебединського району.	спр.66, арк.2, 223-227
149.	1932-1933 рр.	Зведені відомості про зміни в кількості населення Лебединського району.	ф.Р-2689, оп.1, спр.9а, арк.46-48,51, 54
150.	1932-1933 рр.	Відомості про кількість господарств та людність по Михайлівській сільраді.	ф.Р-2689, оп.1, спр.9, арк.300
151.	1932-1933 рр.	Відомості про кількість господарств і населення по Ворожбянській с/р.	ф.Р-2689, оп.1, спр.9а, арк.12
152.	1932-1933 рр.	Відомості про кількість господарств та населення по В.Висторопській с/р.	ф.Р-2689, оп.1, спр.9а, арк.11
153.	1932-1933 рр.	Заяви громадян до Будильської с/р про незаконну конфіскацію продуктів харчування.	ф.Р-631, оп.1, спр.39
154.	1932-1933 рр.	Списки господарств по Будильській с/р, які за невиконання планів хлібозаготівлі були оштрафовані.	ф.Р-631, оп.1, спр.42
155.	1932-1933 рр.	Акти обшуків громадян с.Будилка, які не виконали поставки державі.	ф.Р-631, оп.1, спр.43
156.	1932-1933 рр.	Акти про вилучення хліба у осіб, що не виконали плану хлібозаготівлі по м. Лебедину.	ф.Р-2461, оп.1, спр.180
157.	1932-1933 рр.	Заяви громадян артiлі ім. Фрунзе с.Гудимівка про видачу продуктів харчування.	ф.Р-2717, оп.2, спр.1
158.	Січень 1933 р.	Лист бригадних організаторів газет “Комуніст” і “За колективізацію” про організацію рейду боротьби за повернення розкраденого хліба”.	ф.Р-2717, оп.1, спр.1, арк.8
159.	4 січня 1933 р.	Рішення загальних зборів колгоспників колгоспу ім.Лисянського с.Межирич про віддачу до суду осіб, що не виконали плану хлібозаготівлі.	ф.Р-2472, оп.1, спр.3, арк.18
160.	9 січня 1933 р.	Акт про вилучення 54 кг борошна та 40 кг кукурудзи у жителя с.Михайлівка Погорілого М.І.	ф.Р-2573, оп.1, спр.8, арк.8
161.	13 січня 1933 р.	Лист Лебединського райвиконкому	ф.Р-2573, оп.1,

		до Михайлівської сільради про негайне вилучення у селян домашніх засобів переробки зерна.	спр.8, арк.11
162.	27 січня 1933 р.	Заява жителя с.Михайлівка Тарана про виділення хліба для харчування.	ф.Р-2573, оп.3, спр.2, арк.32
163.	9 лютого 1933 р.	Характеристики господарств м. Лебедина, оштрафованих за невиконання планів заготівель.	ф.Р-2461, оп.1, спр.182, арк.17-20
164.	21 лютого 1933 р.	Лист голови Лебединського райвиконкому до голів сільрад про боротьбу з таємним помелом зерна.	ф.Р-631, оп.1, спр.26, арк.1
165.	24 березня 1933 р.	Постанова Лебединського райвиконкому “Про організацію харчової допомоги дитячому населенню”.	ф.Р-2710, оп.1, спр.3, арк.36
166.	24 березня 1933 р.	Лист Лебединського райвиконкому до голів сільрад “Про окремі випадки голодування в окремих колгоспах та необхідність перераховувати гроші на допомогу голодуючим.	ф.Р-2716, оп.1, спр.2, арк.7, 8; ф.Р-2710, оп.1, спр.3, арк.8; ф.Р-2709, оп.1, спр.8, арк.84
167.	26 березня 1933 р	Заява гр.Хелемеллі до колгоспу “Вільна праця” с.Глушівка про надання допомоги продуктами.	ф.Р-2709, оп.1, спр.7, арк.12
168.	1 червня 1933 р.	Про незгоду окремої групи селян с.Куличка сплачувати податок грішми та хлібом.	ф.Р-2488, оп.1, спр.18, арк.17
169.	2 червня 1933 р.	Про позбавлення колгоспників артiлі “2-га п’ятирічка” м. Лебедина та артiлі “Вільна праця” с.Глушівка присадибних ділянок за саботаж роботи в колгоспі.	ф.Р-2710, оп.1, спр.2, арк.63; ф.Р-2709, оп.1, спр.8, арк.42
170.	27 червня 1933 р.	Про зняття з хлібного постачання робітників Лебединського дитячого будинку №1.	ф.Р-952, оп.1, спр.14, арк.8
171.	4 липня 1933 р.	Протокол об’єднаного бюро Лебединського райкому КП/б/У та президії РКК про наслідки перевірки врожайності по Лебединському району та застосування репресивних заходів по відношенню до службових осіб, винних в заниженні	ф.Р-805, оп.1, спр.25, арк.1, 2

показників врожайності.

172.	13 липня 1933 р.	Лист Лебединського райкому КП/б/У секретарю партійного осередку колгоспу ім.13-річчя Червоної Армії с.Будилка про обов'язкове виконання плану картоплездачі.	ф.Р-2716, оп.1, спр.2, арк.183
173.	18 липня 1933 р.	Лист Лебединського райкому КП/б/У, райвиконкому та політвідділів Лебединської та В.Висторопської МТС про причини зриву плану хлібозаготівлі за 1932 р. та порядок авансування хлібом колгоспників у 1933 році.	ф.Р-2709, оп. 1, спр.11, арк.2
174.	28 липня 1933 р.	Рішення засідання правління Будильського колгоспу ім.Петровського про передачу до суду справи Семенюти Д.П. за крадіжку колосків.	ф.Р-2708, оп.1, спр.18, арк.36
175.	Серпень 1933 р.	Лист голови Лебединської сільради до голови Гарбарівського колгоспу "Червона Армія" про негайне виконання хлібного податку.	ф.Р-2711, оп.1, спр.9, арк.48
176.	1 серпня 1933 р.	Лист секретаря Лебединського райкому КП/б/У до колгоспу "Вільна праця" с.Глушівка про недоброякісне харчування колгоспників в полі.	ф.Р-2709, оп.1, спр.8, арк.20
177.	20 серпня 1933 р.	Про невиконання хлібозаготівлі по одноосібним господарствам Лебединського району.	ф.Р-2461, оп.1, спр.68, арк.43
178.	28 серпня 1933 р.	Про прийняття до комуни "Червоний стяг" с.Куличка 10 дітей з дитбудинку.	ф.Р-2488, оп.1, спр.18, арк.28
179.	8 вересня 1933 р.	Лист уповноваженого комітету по заготівлі по Лебединському району до голови Гарбарівського колгоспу "Червона Україна" про обов'язкове виконання плану по заготівлі картоплі.	ф.Р-2711, оп.1, спр.8, арк.35
180.	13 вересня 1933 р.	Про передачу на патрунування 44-х дітей-сиріт до колгоспу "Червоний день" Кургано-Озацької с/р.	ф.Р-2695, оп.1, спр.73, арк.23
181.	Жовтень 1933 р.	Заклик до комуністів, комсомольців,	ф.Р-2717, оп.1,

		колгоспників виконати зобов'язання колгоспу ім. Фрунзе с.Гудимівка перед державою до 16-ї річниці Великого Жовтня.	спр.3, арк.6
182.	13 жовтня 1933 р.	Про устаткування патронату для дітей-сиріт в Гудимівській сільраді.	ф.Р-625, оп.1, спр66, арк.25 зв.,26
183.	9 грудня 1933 р.	Лист уповноваженого до голови колгоспу ім.13-річчя Червоної Армії х.Кулички Будильської сільради про додаткове оподаткування колгоспників 5% хлібним податком.	ф.Р-2716, оп.1, спр.1, арк.15
184.	1933 р.	Список безнадійних недоплат по культзбору по Михайлівській сільраді.	ф.Р-2573, оп.1, спр.5, арк.30
185.	1933 р.	Скарги червоноармійців на незабезпеченість їх сімей продуктами харчування в м. Лебедині.	ф.Р-2461, оп.1, спр.196, арк.4, 5, 89-94
186.	1933 р.	Листи червоноармійців до Лебединської районної контрольної комісії РСІ про надання матеріальної допомоги їх сім'ям.	ф.Р-805, оп.1, спр.24
187.	1933 р.	План заготівлі м'яса та молока по Лебединському району на III-IV кв. 1933 року.	ф.Р-2689, оп.1, спр.13, арк.65
188.	1933 р.	Лист піонера Н.Троїцької школи Пристайлівської сільради до Постишева з проханням допомогти повернути корову, відібрану за несплату молокоподатку.	ф.Р-715, оп.1, спр.65, арк.149
189.	1933-1934 рр.	Відомості про смертність дітей Лебединського дитбудинку №1.	ф.Р-952, оп.1, спр.22
190.	Березень 1934 р.	Заява гр.Проценко М.К. до голови Глушівського колгоспу "Вільна праця" про виділення хліба для харчування.	ф.Р-2709, оп.1, спр.63, арк.35

Х. Липоводолинський район.

191.	1932 р.	Постанова Липоводолинської КК КП/б/У про оголошення доган та виключення з партії за протидію хлібозаготівлі.	ф.П-24, оп.1, спр.89, арк.7, 8
------	---------	--	--------------------------------

192.	7 листопада 1932 р.	Список колгоспів і сільрад, яким дано знижку плану хлібозаготівлі.	ф.П-24, оп.1, спр.88, арк.108, 109
193.	14 листопада 1932 р.	Про виключення з партії та передачу до суду справи голови колгоспу ім. Петровського Поділківської сільради за видачу хлібного авансу колгоспникам та приховування продуктів харчування.	ф.П-24, оп.1, спр.89, арк.9
194.	15 листопада 1932 р.	Постанова бюро Липоводолинського райкому КП/б/У про незадовільний стан хлібозаготівлі в районі.	ф.П-24, оп.1, спр.88, арк. 111,112
195.	18 грудня 1932 р.	Постанова бюро Липоводолинського райкому КП/б/У про посилення репресивних заходів судовими органами проти зривників виконання плану хлібозаготівлі, про протизаконні методи хлібозаготівлі в окремих сільрадах Липоводолинського району.	ф.П-24, оп.1, спр.88, арк. 136-139
196.	29 грудня 1932 р.	Постанова бюро Липоводолинського райкому КП/б/У про вилучення хліба у селян, який було незаконно роздано до виконання плану хлібозаготівлі.	ф.П-24, оп.1, спр.88, арк. 154
197.	6 січня 1933 р.	Протокол бюро Липоводолинського райкому КП/б/У про виконання плану хлібозаготівлі, посилення репресій, організацію бригад по хлібозаготівлі.	ф.П-24, оп.1, спр.91, арк. 2-3
198.	10 січня 1933 р.	Рішення бюро Липоводолинського райкому КП/б/У про оголошення доган керівникам за зрив хлібозаготівлі.	ф.П-24, оп.1, спр.91, арк. 4-5
199.	17 січня 1933 р.	Про опір виконанню плану хлібозаготівлі в с.Липова Долина, Капустинці, Русанівка, Синівка.	ф.П-24, оп.1, спр.91, арк. 20-21
200.	10 лютого 1933 р.	Про недостатню забезпеченість хлібом та продуктами харчування студентів зоотехнікуму.	ф.П-24, оп.1, спр.91, арк. 48
201.	10 лютого 1933 р.	Про розкрадання хліба, загибель коней і свиней через відсутність кормів в колгоспі “Комуніст”	ф.П-24, оп.1, спр.91, арк. 53-55

с.Кимлички.

202. 26 березня 1933 р. Рішення бюро райкому про організацію допомоги селянам, що мають харчові ускладнення і створення комісії по збиранню продуктів харчування для них. ф.П-24, оп.1, спр.91, арк. 93
203. 9 квітня 1933 р. Список колгоспів і сільрад, яким надано харчову допомогу. ф.П-24, оп.1, спр.91, арк. 121
204. 19 квітня 1933 р. Рішення бюро Липоводолинського райкому КП/б/У про організацію гарячих сніданків по школах району для учнів, що не відвідують школу через незадовільне харчування вдома. ф.П-24, оп.1, спр.91, арк. 127-128
205. 19 червня 1933 р. Резолюція пленуму Липоводолинського райкому КП/б/У про організацію здачі хліба державі, зняття керівників району з посад за зрив хлібопостачання. ф.П-24, оп.1, спр.90, арк.30, 55, 56
206. 4 липня 1933 р. Рішення бюро Липоводолинського райкому КП/б/У про облік бросових посівів та направлення неповнолітніх дітей, які залишились самі в цих господарствах, в інтернати. ф.П-24, оп.1, спр.91, арк. 214

XI. Недригайлівський район.

207. 7 жовтня 1932 р. Постанова пленуму Недригайлівського райкому КП/б/У про заборону видавати хліб та продукти харчування до виконання плану хлібозаготівлі. ф.П-37, оп.1, спр.29, арк.39
208. Грудень 1932 р. Список відсталих у хлібозаготівлі районів, до яких заборонено завозити промкрам. Колективіст-ударник. – 1933. - № 3. – 6 січня, арк.1, Інв.№ 64
209. 26 грудня 1932 р. Постанова Чернігівського обласного організаційного комітету “Про накладання натурального штрафу розміром 5-місячного плану хлібозаготівлі на колгоспи “Перемога” Вільшанської сільради та “Світовий Жовтень” Хмельівської сільради. Колективіст-ударник. – 1933. - № 2. – 4 січня, арк.1, Інв.№ 64

210.	28 грудня 1932 р.	Постанова бюро Недригайлівського РК ЛКСМУ про виключення з комсомолу, зняття з роботи та притягнення до судової відповідальності секретаря Гринівського осередку ЛКСМУ Острівного за розвал роботи по хлібозаготівлі.	Колективіст-ударник. – 1933. - № 1. – 1 січня, арк.1, Інв.№ 64
211.	Січень 1933 р.	Відкритий лист червоноармійців-недригайлівців до всіх колгоспників та трудящих одноосібників Недригайлівського району з закликом виконати план хлібозаготівлі.	Колективіст-ударник. – 1933. - № 3. – 6 січня, арк.1, Інв.№ 64
212.	8 січня 1933 р.	Виконання плану хлібозаготівлі одноосібним сектором по Недригайлівському району.	Колективіст-ударник. – 1933. - № 5. – 11 січня, арк.1, Інв.№ 64
213.	14 січня 1933 р.	Про виключення з партії та віддачу до суду секретаря партосередку Сердюка та голови сільради Салія з с.Козельного за зрив хлібозаготівлі.	Колективіст-ударник. – 1933. - № 6. – 14 січня, арк.1, Інв.№ 64
214.	2 лютого 1933 р.	Про успішну роботу буксирної бригади колгоспу “Вперед” с.Хустянка по хлібозаготівлі.	Колективіст-ударник. – 1933. - № 12. – 2 лютого, арк.1, Інв.№ 64
215.	25 березня 1933 р.	Постанова Недригайлівського райкому КП/б/У про факти смерті від голоду мешканців с.Рубанка, Курмани, Зеленківка, Недригайлів.	ф.П-37, оп.1, спр.33, арк.132
216.	30 березня 1933 р.	Постанова бюро Недригайлівського райкому КП/б/У про оголошення догани уповноваженому РПК по с.Рубанка за приховування випадків смерті людей від голоду.	ф.П-37, оп.1, спр.33, арк.136
217.	17 квітня 1933 р.	Про організацію громадського харчування в селах Недригайлівського району.	Колективіст-ударник. – 1933. - № 35. – 17 квітня, арк.1, Інв.№ 64
218.	27 липня 1933 р.	Постанова бюро Недригайлівського райкому КП/б/У про використання для громадського харчування в колгоспі ім. Косіора Іваницької сільради “води і бур’яну”.	ф.П-37, оп.1, спр.35, арк.1

ХІІ. Охтирський район.

219.	19 січня 1932 р.	Інформаційний лист Охтирського КНС про виконання плану хлібозаготівлі і участь буксирних бригад.	ф.Р-6739, оп.1, спр.202, арк.1
220.	8 жовтня 1932 р.	Про невиконання плану хлібозаготівлі в Охтирському районі. Постанова Охтирського райвиконкому про заборону торгівлі м'ясом та худобою до повного виконання районного плану м'ясозаготівлі.	ф.П-26, оп.1, спр.19, арк.304
221.	6 грудня 1932 р.		ф.Р-6739, оп.1, спр.204, арк. 6
222.	11 січня 1933 р.	Рішення бюро Охтирського райкому КП/б/У про виключення з партії і засудження голови Олешнянської сільради за зрив хлібозаготівлі.	ф.П-26, оп.1, спр.22, арк.65
223.	22 січня 1933 р.	Рішення бюро Охтирського райкому КП/б/У про посилення репресивних заходів до осіб, що не виконали плану хлібозаготівлі.	ф.П-26, оп.1, спр.21, арк.70-72
224.	25 січня 1933 р.	Про протидії хлібозаготівлі та організацію схованок для хліба в Бакирівській сільраді Охтирського району.	ф.П-26, оп.1, спр.22, арк.159
225.	26 січня 1933 р.	Протокол бюро Охтирського райкому КП/б/У про заборону створювати насінневі фонди до виконання плану хлібозаготівлі.	ф.П-26, оп.1, спр.21, арк.75
226.	17 лютого 1933 р.	Повідомлення про смерть в с.Литовка Охтирського району 10 громадян через "споживання хліба з гнилого лушпиння".	ф.П-26, оп.1, спр.22, арк.8
227.	21 лютого 1933 р.	Інформація про несвоєчасне поховання померлих від голоду громадян в с.Литовка Охтирського району.	ф.П-26, оп.1, спр.22, арк.15
228.	24 лютого 1933 р.	Відомості про роботу міліції Охтирського району по вилученню хліба.	ф.Р-2310, оп.1, спр.331, арк.34
229.	2 березня 1933 р.	Про факти знищення коней для споживання в Охтирському районі.	ф.П-26, оп.1, спр.22, арк.21

230.	10 березня 1933 р.	Інформація про вилучення захованого хліба в с.Новопостроєне Охтирського району.	ф.П-26, оп.1, спр.22, арк.27
231.	15 березня 1933 р.	Інформаційний лист про випадки голоду серед дітей шкільного віку в Охтирському районі.	ф.П-26, оп.1, спр.22, арк.33
232.	26 березня 1933 р.	Протокол засідання бюро Охтирського райкому КП/б/У про окремі харчові труднощі в селах Олешня, Хухра, Кириківка, Яблучне та м. Охтирці та організацію харчової допомоги.	ф.П-26, оп.1, спр.21, арк.101
233.	11 червня 1933 р.	Лист військового комісара до Охтирського райкому КП/б/У та райвиконкому про надання допомоги голодуючим сім'ям червоноармійців та смерть від голоду родини червоноармійця Калашника.	ф.П-26, оп.1, спр.22, арк.166
234.	19 серпня 1933 р.	Постанова бюро Охтирського райкому КП/б/У про велику смертність безпритульних дітей.	ф.П-26, оп.1, спр.21, арк.194
235.	Листопад 1933 р.	Про організаційну роботу політвідділу Охтирського району по колективізації та хлібоздачі.	Соціалістична перебудова. – 1933. - №128. –7 листопада, арк.3, Інв.№1594
236.	3 листопада 1933 р.	Протокол засідання бюро Охтирського райкому КП/б/У про відкриття в м. Охтирка будинку для безпритульних дітей та патронаж дітей в колгоспах.	ф.П-26, оп.1, спр.22, арк.87

ХІІІ. Путивльський район.

237.	1932 р.	Про конфіскацію хліба у селянки Плотникової з Путивльського району.	Ленинський путь. – 1933. - №1. – 3 січня, арк.1, Інв.№ 45
238.	1932 р.	Рапорт уповноваженого райкому КП/б/У по Ховзівській сільраді про перевиконання плану хлібозаготівель на 102,1 %.	Ленинський путь. – 1933. - №1. – 3 січня, Інв.№ 45
239.	10 вересня 1932 р.	Інформаційний лист секретаря Путивльського райкому КП/б/У	ф.П-5, оп.1, спр.152. арк.5

		Харківському облпарткому про хід хлібозаготівлі в районі.	спр.152, арк.5
240.	Грудень 1932 р.	Протокол засідання закритих зборів Волокитинського партійного осередку Путивльського району про створення штурмових бригад по хлібозаготівлі.	ф.П-39, оп.1, спр.321, арк.29
241.	13 грудня 1932 р.	Про репресивні заходи до членів партії, що не згодні з політикою партії на селі.	ф.П-5, оп.1, спр.152, арк.13-15
242.	Січень 1933 р.	Про репресії до комсомольців, що саботують хлібозаготівлю.	Ленинский путь. – 1933. - №1. – 3 січня, Інв.№ 45
243.	Січень 1933 р.	Постанова об'єднаного засідання бюро Путивльського райкому КП/б/У і президії КК про виключення з партії за невиконання хлібозаготівлі.	Ленинский путь. – 1933. - №2. – 6 січня, арк.2, Інв.№ 45
244.	Січень 1933 р.	Вирок Чернігівського обласного суду про розстріл вчителя Яцинської школи за зрив хлібозаготівлі.	Ленинский путь. – 1933. - №3. – 9січня, арк.1, Інв.№ 45
245.	12 січня 1933 р.	Постанова Путивльського райвиконкому про позбавлення права землекористування за зрив хлібозаготівлі мешканців Путивльського району.	Ленинский путь. – 1933. - №6. – 18 січня, арк.2, Інв.№ 45
246.	Березень 1933 р.	Про роботу комсомольців с.Веселе по збиранню насінневих фондів у одноосібників.	Ленинский путь. – 1933. - №29. – 24 березня, арк.1, Інв.№ 45
247.	Травень 1933 р.	Наказ голови Чернігівської облспоживспілки голові Путивльської райспоживспілки про випадки недостатнього забезпечення продуктами харчування спецконтингенту.	ф.П-711, оп.1, спр.1, арк.12-14

XIV. Роменський район.

248.	1932 р.	Акти опису майна громадян с.Процівка, які не виконали плани хлібозаготівлі.	ф.Р-5603, оп.1, спр.23
------	---------	---	------------------------

249.	1932 р.	Карна справа по обвинуваченню селянки с.Рогинці Гвоздецької П.Д. в крадіжці раніше конфіскованої за несплату податків корови з колгоспного хліва.	ф.Р-5970, оп.5, спр.480
250.	1932 р.	Відомості про кількість селянського населення Роменського району.	ф.Р-5783, оп.1, спр.27
251.	1932 р.	Акти опису майна в рахунок погашення боргів за невиконання хлібозаготівлі по Засульській сільраді.	ф.Р-5945, оп.1, спр.85
252.	1932 р.	Про застосування штрафів за невиконання плану хлібозаготівлі по Засульській сільраді.	ф.Р-5945, оп.1, спр.82, арк.25, 27
253.	1932 р.	Акти вилучення продуктів харчування за несплату хлібоподатку по Засульській сільраді.	ф.Р-5945, оп.1, спр.67
254.	1932 р.	Матеріали по хлібозаготівлі по Лозівській сільраді.	ф.Р-5835, оп.1, спр.14
255.	1932 р.	Про застосування репресій до жителів Велико-Будківської сільради, які не виконали хлібозаготівлю.	ф.Р-5940, оп.1, спр.32
256.	1932 р.	Заяви та скарги громадян до Роменського райвиконкому про невірне оподаткування.	ф.Р-4549, оп. .1, спр.250
257.	1932 р.	Заяви громадян та довідки Роменської міської Ради на дозвіл на забій свиней та помел зерна.	ф.Р-4556, оп.1, спр.426, 427, 428, 442, 443
258.	1932 р.	Постанова Чернігівського оргбюро КП/б/У про стан хлібозаготівель в Роменському районі та виключення з партії і зняття з роботи керівників Роменського району за саботування хлібозаготівлі.	Радянське життя. – 1933. - №1. – 2 січня, арк.2, Інв.№ 72
259.	1932 р.	Про розстріл за приховування хліба куркуля Пилипенка з с.Ярмолинці .	Радянське життя. – 1933. - №3. – 7 січня, арк.1, Інв.№ 72
260.	2 січня 1932 р.	Протокол засідання Засульської сільради про доведення додаткового	ф.Р- 5945, оп.1, спр.84, арк.1, 2

		плану хлібозаготівлі громадянам Засульської сільради, що виконали попередній план.	
261.	14 січня 1932 р.	Про затвердження ударних бригад по перевірці і виявленню схованого хліба по Житнянській сільраді.	ф.Р- 5944, оп.1, спр.178, арк.9
262.	23 січня 1932 р.	Про організацію ударних бригад для виконання плану хлібозаготівлі по одноосібному сектору с.Харитонівка В.Бубнівського району.	ф.Р-5821, оп.1, спр.209, арк.4
263.	6 лютого 1932 р.	Рішення куткових зборів х.Ланджуського В.Будківської сільради про невиконання зустрічного плану хлібозаготівлі.	ф.Р-5940, оп.1, спр.44, арк.7
264.	7 лютого 1932 р.	Лист завідуючого Роменським дитячим будинком до райвідділу народної освіти про катастрофічний стан забезпечення продуктами харчування вихованців дитбудинку.	ф.Р- 6012, оп.1, спр.6, арк.9
265.	21 лютого 1932 р.	Лист В.Бубнівського райвиконкому про надання сільрадам права на конфіскацію майна у куркулів.	ф.Р-6040, оп.1, спр.100, арк.220
266.	25 квітня 1932 р.	Про збільшення випадків крадіжок на базарах м. Ромни.	ф.Р-4556, оп.1, спр.228, арк.109
267.	10 травня 1932 р.	Заява секретаря осередку ЛКСМУ та секретаря сільради с. Кашпурі до Політбюро ЦК КП/б/У про зловживання керівництва сільради під час хлібозаготівлі, протоколи допиту свідків.	ф.Р-5934, оп.1, спр.117, арк.2-5
268.	21 травня 1932 р.	Незгода окремих громадян с.Процівка з постановами Уряду про хлібо- та м'ясозаготівлю.	ф.Р-5603, оп.1, спр.22, арк.1-2
269.	4 липня 1932 р.	Протокол засідання президії Лозівської сільради про організацію комісії сприяння хлібозаготівлі.	ф.Р-5835, оп.1, спр.13, арк.39а
270.	31 липня 1932 р.	Протокол засідання президії Мало-Бубнівської сільради про нереальність плану хлібозаготівлі на 1932 рік.	ф.Р-6040, оп.1, спр.83, арк.32

271.	10 серпня 1932 р.	Про збільшення кількості підкидьків в Роменському дитбудинку.	ф.Р- 5695, оп.1, спр.21, арк.71
272.	29 серпня 1932 р.	Лист Роменської райколгоспспілки до всіх колгоспів району про припинення випічки хліба та видачі колгоспникам при спільному харчуванні.	ф.Р-6005, оп.2, спр.38, арк.18
273.	17 вересня 1932 р.	Постанова В.Бубнівського райвиконкому про норми дозволу помелу зернових та олійних культур на їдця.	ф.Р-6040, оп.1, спр.94, арк.69
274.	Листопад 1932 р.	Відомості про кількість вилученого хліба по Роменському району.	ф.Р-4549, оп.1, спр.228
275.	Листопад 1932 р.	Про заборону видавати хліб колгоспникам до виконання плану хлібозаготівлі в Великобудківській сільгоспартілі “Червона зірка”.	ф.П-79, оп.1, спр.31, арк.29
276.	1 грудня 1932 р.	Про обов’язкову здачу на пункти “Заготзерно” в рахунок хлібозаготівлі лишків озимих посівфондів.	ф.Р-6005, оп.2, спр.36, арк.31
277.	4 грудня 1932 р.	Рішення загальних зборів громадян Плавищенської сільради про вживання найсуворіших заходів до зривників хлібозаготівлі.	ф.Р-6049, оп.1, спр.3, арк.1 зв., 2
278.	4 грудня 1932 р.	Постанова засідання президії Роменського райвиконкому про повернення незаконно виданих авансів понад 15% колгоспами, які не виконали плану хлібозаготівлі.	ф.Р-4549, оп.1, спр.180, арк.1
279.	9 грудня 1932 р.	З протоколу засідання ради артiлі ім. Шевченка с.Лозова про обов’язкове перевиконання перевіювання половини та переобмолот соломи.	ф.Р-6016, оп.1, спр.39, арк.106
280.	15 грудня 1932 р.	З протоколу засідання Мало-Бубнівської сільради про заборону відпускати крам та видавати дозвіл на помел жита особам, що не виконали хлібозаготівлі.	ф.Р-6040, оп.1, спр.81, арк.52
281.	21 грудня 1932 р.	Протокол засідання колгоспу “3-й вирішальний” с.Коржі про виключення з членів колгоспу	ф.Р-6153, оп.1, спр.9, арк.18-19

		колгоспників, що не виконали плани хлібозаготівлі.	
282.	24 грудня 1932 р.	Постанова Роменського райвиконкому про затвердження постанов президій сільрад про застосування репресій до одноосібників, які не виконали план хлібозаготівлі.	ф.Р-4549, оп.1, спр.168, арк.1
283.	Грудень 1932 р.	Про накладання штрафів на колгоспи та одноосібників, що не виконали плани хлібозаготівлі.	ф.Р-4549, оп.1, спр.180, 181
284.	1932-1933 рр.	Заяви членів Коржівського колгоспу "3-й вирішальний" про видачу хліба голодуючим сім'ям.	ф.Р-6153, оп.1, спр.7, арк.100-107, 120; спр.20, арк.11, 13
285.	1932-1933 рр.	Акти опису майна для продажу за несплату податків громадян Ярмолинської сільради.	ф.Р-5918, оп.1, спр.74
286.	1932-1933 рр.	Акти опису майна громадян Оксютинської сільради за невиконання плану хлібозаготівлі.	ф.Р-6050, оп.1, спр.12, 13
287.	1932-1933 рр.	Про незадовільний стан хлібозаготівлі по кутках Засульської сільради.	ф.Р-5945, оп.1, спр.121
288.	1932-1933 рр.	Акти опису майна громадян Житнянської сільради в рахунок сплати штрафів за невиконання хлібозаготівлі.	ф.Р-5944, оп.1, спр.189, 190
289.	1932-1933 рр.	Акти на конфіскацію зернових у жителів с.М.Бубни, які не виконали хлібопоставки.	ф.Р-6040, оп.1, спр.93
290.	1932-1933 рр.	Про накладання штрафів, вилучення хліба, віддачу до суду громадян Лозівської сільради, що не виконали хлібозаготівлю.	ф.Р-5835, оп.1, спр.13, арк.64-66, 105-106, 168-169
291.	1932-1933 рр.	Постанови Роменського райвиконкому про виселення за межі України куркульських господарств, що не виконали плану хлібозаготівлі.	ф.Р-4549, оп.1, спр.169
292.	1932-1933 рр.	Рішення засідання президії Засульської сільради про віддачу до	ф.Р-5945, оп.1, спр.84, арк.6-8, 24-

		суду, застосування штрафів за злісне невиконання плану по хлібозаготівлі.	26, 39
293.	1933 рр.	Протоколи засідань Роменського райвиконкому про затвердження рішень Оксютинської сільради про застосування репресій до осіб, які не виконали плани хлібозаготівлі.	ф.Р-6050, оп.1, арк.17, 22
294.	1933 рр.	Заяви колгоспників Зарудянської артiлі "Бiльшовицька перемога" про видiлення продуктів, бо їх сiм'ї пухнуть з голоду.	ф.Р-6152, оп.1, спр.1, арк.1-31
295.	1933 рр.	Постанови сiльрад Роменського району про застосування репресiй до саботажників хлiбо-, картопле-, м'ясо -, молокозаготiвлi.	ф.Р-4549, оп.1, спр.320-334, 351, 352, 354
296.	1933 рр.	Постанови Роменського райвиконкому про позбавлення права землекористування та накладання штрафiв на селян Роменського району, що не виконали планiв хлiбозаготiвлi.	ф.Р-4549, оп.1, спр. 310-313
297.	1933 рр.	Постанова бюро Роменського райкому КП/б/У "Про проведення єдиного полiтдня в колгоспах, радгоспах, МТС, серед бiднякiв i середнякiв-одноосiбникiв з опрацюванням ухвал РНК i РПК про хлiбозаготiвлю.	ф.Р-5940, оп.1, спр.69, арк.7
298.	1933 рр.	Про застосування репресiй до мешканцiв В.Будкiвської сiльради, якi не виконали хлiбозаготiвлю.	ф.Р-5940, оп.1, спр.59, 60
299.	1933 рр.	Про застосування репресiй до мешканцiв Засульської сiльради, якi не виконали хлiбозаготiвлю.	ф.Р-5945, оп.1, спр.120
300.	1933 р.	Справи про стягнення штрафiв за невиконання хлiбопоставок по Засульській сiльрадi.	ф.Р-5945, оп.1, спр.157
301.	1933 р.	Акти конфiскацiї продуктів харчування у жителiв с.Ярмолинцi, складенi уповноваженими та буксирними бригадами.	ф.Р-5918, оп.1, спр.38
302.	Сiчень 1933 р.	Акти про вилучення зерна та акти	ф.Р-6116, оп.1,

		опису майна у мешканців с.Кашпури за невиконання хлібопоставок.	спр.7
303.	Січень 1933 р.	Заява мешканця с.Кашпури Скиби Г.І. Кашпурівської сільради про повернення їй відібраного хлібозаготівельною бригадою зерна, виданого на трудовні колгоспом "Колос".	ф.Р-6116, оп.1, спр.6, арк.4-5
304.	1 січня 1933 р.	Рішення Роменського райвиконкому про застосування репресій до одноосібників, які не виконали план хлібозаготівлі.	ф.Р-4549, оп.1, спр.440, арк.2
305.	1 січня 1933 р.	Зведення про виконання плану хлібозаготівлі по Роменському району на 1 січня 1933 р.	Радянське життя. – 1933. - №11. – 29 січня, арк.2, Інв.№ 72
306.	4 січня 1933 р.	Постанова засідання президії Роменського райвиконкому про незадовільний хід виконання плану хлібозаготівлі.	ф.Р-4549, оп.1, спр.344, арк.1-2
307.	5 січня 1933 р.	Протокол засідання правління колгоспу "Вперед" с.Процівка про клопотання перед Роменським райкомом КП/б/У та райвиконкомом про залишення в колгоспі останніх 20 ц. зерна для підтримки голодуючих колгоспників, які не можуть працювати в колгоспі.	ф.Р-6005, оп.2, спр.76, арк.8
308.	13 січня 1933 р.	Постанова Роменського райвиконкому про передачу до суду за саботаж хлібозаготівель.	Радянське життя. – 1933. - №8. – 19 січня, арк.2, ; №10. – 26 січня, арк.2, Інв.№ 72
309.	21 січня 1933 р.	Постанова Роменського райвиконкому про преміювання голови сільради, активістів, організацію продажу промкрану за виконання плану хлібозаготівлі по Залатихській сільраді.	ф.Р-4549, оп.1, спр.343, арк.4
310.	29 січня 1933 р.	Постанова Роменського райвиконкому про віддачу до суду голови Герасимівської сільради Турчина, голови колгоспу с.Герасимівка Власенка, репресій до колгоспників с.Герасимівка за	ф.Р-4549, оп.1, спр.345, арк.17

невиконання плану хлібозаготівлі.

311.	Лютий 1933 р.	Про конфіскацію борошна та зерна у мешканця с.Оксютинці Рудика.	ф.Р-6050, оп.1, спр.9, арк.106
312.	Лютий 1933 р.	Заяви членів Коржівського колгоспу “3-й вирішальний” про конфіскацію зерна, одержаного на трудовні.	ф.Р-6153, оп.1, спр.20, арк.20, 21
313.	4 березня 1933 р.	Протокол засідання бюро Роменського райкому КП/б/У про заходи по підсиленню збору посівматеріалу по Роменському району.	ф.П-79, оп.1, спр.32, арк.88-89
314.	8 березня 1933 р.	Доповідна записка інспектора Охмадита до Роменського райздороввідділу про збільшення кількості ослаблених через недоїдання дітей.	ф.Р-5695, оп.1, спр.21, арк.128
315.	14 березня 1933 р.	Рішення засідання правління колгоспу “Вперед” с.Процівка про видачу членам колгоспу борошна із перероблених відходів.	ф.Р-6005, оп.2, спр.76, арк.39
316.	1 квітня 1933 р.	Про накладання штрафів та засудження жителів Роменського району за саботаж засівкампанії.	За більшовицький колгосп. - 1933. - №35.- 1 квітня, Інв.№ 71
317.	Квітень-серпень 1933 р.	Про зростання кількості вихованців Роменського дитячого будинку.	ф.Р-6012, оп.1, спр.6, арк.24, 32
318.	19 травня 1933 р.	Про відсутність в лікарнях та дитячих закладах Роменського району білого борошна та дістпродуктів.	ф.Р-5695, оп.1, спр.21, арк.142
319.	20 травня 1933 р.	Постанова президії Роменського райвиконкому про утворення районного харчового фонду для допомоги колгоспникам, пухлим від голоду.	ф.Р-4549, оп.1, спр.356, арк.93-94
320.	31 травня 1933 р.	Лист голови Вовківського колгоспу “Новий побут” до Роменської заготконтори “Лензаготплодоовочеторг” про неможливість укладання угоди на поставку м’ясомолочної продукції	ф.Р-5979, оп.2, спр.1б, арк.24

через її відсутність.

321.	Червень 1933 р.	Заяви громадян В.Будківської сільради про видачу посівного матеріалу.	ф.Р-5940, оп.1, спр.63, арк.11-30, 37-83; спр.84
322.	Червень 1933 р.	Карна справа про засудження групи селян с.Ярошівка за вбивство 22-річної Черненко М.А., яка вкрала відро картоплі для своїх голодуючих братів та сестер.	ф.Р-5970, оп.6, спр.894
323.	14 червня 1933 р.	Про боротьбу з крадіжками колгоспного зерна в колгоспі ім. Шевченка с.Лозове.	ф.Р-6016, оп.1, спр.39, арк.120
324.	19 червня 1933 р.	Лист голови Роменського райвиконкому до облкомісії по боротьбі з безпритульністю, про організацію в м. Ромнах колектора для безпритульних дітей та звіт про витрату коштів та продуктів на здійснення заходів по боротьбі з безпритульністю.	ф.Р-4549, оп.1, спр.329, арк.16, 66
325.	Липень 1933 р.	Телефонограма з Роменського райвиконкому про встановлення надійної варти на полях в зв'язку зі збільшенням крадіжок колосків та притягнення до суду голів колгоспів, що не забезпечують схоронність врожаю.	ф.Р-6153, оп.1, спр.19, арк.231
326.	21 липня 1933 р.	Акти про затримання на полі Коржівського колгоспу "3-й вирішальний" селян, що зрізали житні колоски.	ф.Р-6153, оп.1, спр.11, арк. 97, 104
327.	3 серпня 1933 р.	Про збільшення норм видачі хліба для робітників Роменської фабрики "Текстильканина".	ф.Р-4549, оп.1, спр.346, арк.3
328.	5 серпня 1933 р.	Рішення зборів колгоспників колгоспу ім. Шевченка с.Лозова про обов'язкові доноси на крадіїв колосків та віддачу до суду 2-х колгоспниць, затриманих на полі з колосками.	ф.Р-6016, оп.1, спр.39, арк.136
329.	7 вересня 1933 р.	Лист Роменської райінспектури народногосподарського обліку до Засульської сільради про невірне	ф.Р-5783, оп.1, спр.37, арк.71

оформлення великої кількості свідоцтв про смерть по Засульській сільраді.

330.	Вересень-жовтень 1933 р.	Відомості сільрад Роменського району про накладання штрафів за невиконання зобов'язань по здачі хліба державі.	ф.Р-4549, оп.1, спр.432
331.	10 жовтня 1933 р.	Доповідна записка народного слідчого до Роменської прокуратури та Роменської РСІ про недостатнє застосування репресій до не виконавших хлібоздачу по Перекопівській сільраді.	ф.Р-5934, оп.1, спр.24, арк.44-46
XV. Середино-Будський район.			
332.	1932 р.	Про притягнення до відповідальності та застосування репресивних методів до осіб, що саботували хлібозаготівлю.	ф.П-33, оп.1, спр.231, арк.42-43
333.	1932 р.	Відомості про виконання планів хлібо-, м'ясо- та овочезаготівлі по С-Будському району.	ф.Р-2307, оп.1, спр.2, 20
334.	20 червня 1932 р.	Резолюція загальних партзборів Середино-Будського району про виявлення порушення законності в організації хлібозаготівлі, недостатню організацію громадського харчування та заходи по їх виправленню.	ф.П-33, оп.1, спр.208, арк.23
335.	28 липня 1932 р.	Рішення закритого засідання бюро Середино-Будського райкому КП/б/У про прийняття плану хлібозаготівлі на 1932 р.	ф.П-33, оп.1, спр.211, арк.16
336.	29 липня 1932 р.	Рішення засідання бюро Середино-Будського райкому КП/б/У про невідкладні заходи по виконанню плану хлібозаготівлі.	ф.П-33, оп.1, спр.211, арк.18-19
337.	9 серпня 1932 р.	Про незадовільний стан виконання плану хлібозаготівлі в Середино-Будському районі.	ф.П-33, оп.1, спр.211, арк.32-33
338.	9 серпня 1932 р.	Про незадовільний стан постачання керуючого складу Середино-Будського району продуктами харчування.	ф.П-33, оп.1, спр.211, арк.37

339.	20 серпня 1932 р.	Інформаційний лист Середино-Будського райкому КП/б/У до Київського обкому про відмову виконувати плани хлібозаготівлі через загрозу голоду.	ф.П-33, оп.1,
спр.222, арк.92
340.	26 серпня 1932 р.	Рішення бюро Середино-Будського райкому КП/б/У про недопустимість спроб зменшити плани по хлібозаготівлі окремими керівниками сільрад та заборону видавати аванс хлібом до виконання плану.	ф.П-33, оп.1,
спр.211, арк.40
341.	3 вересня 1932 р.	Постанова Середино-Будського райкому КП/б/У про стан хлібозаготівлі в районі.	ф.П-33, оп.1,
спр.211, арк.49-50
342.	10 жовтня 1932 р.	Резолюція засідання бюро Середино-Будського райкому КП/б/У про незадовільну роботу комсомольців по виконанню хлібозаготівлі.	ф.П-33, оп.1,
спр.211, арк.86
343.	10 жовтня 1932 р.	Про незадовільне виконання планів хлібозаготівлі, м'ясозаготівлі, картоплезаготівлі в Середино-Будському районі.	ф.П-33, оп.1,
спр.211, арк.88, 89,
91
344.	15 листопада
1932 р.	Про занесення на “чорну дошку” с.Чернацьке та вивезення краму з села за саботування селянами виконання плану хлібозаготівлі.	ф.П-33, оп.1,
спр.211, арк.106
345.	24 грудня 1932 р.	Рішення пленуму Середино-Будського райкому КП/б/У про незадовільний стан хлібозаготівлі в районі та застосування репресій до комуністів, що саботують хлібозаготівлю.	ф.П-33, оп.1,
спр.209, арк.49
346.	25 грудня 1932 р.	Протокол загальних зборів жінок колгоспу “Червоний Жовтень” Чернацької сільради Середино-Будського району про підтримку репресивних заходів проти осіб, що не виконують плани хлібозаготівлі.	ф.П-33, оп.1,
спр.227, арк.15-16
347.	1932-1933 рр.	Про порушення законності та випадки знуцання активістів над селянами в селах Голубівка, Стара	ф.П-33, оп.1,
спр.231, арк.40-41

Гута, Нова Гута, Порохонь під час хлібозаготівельної кампанії .

348. 3 лютого 1933 р. Постанова Середино-Будського райкому КП/б/У про посилення роботи по хлібозаготівлі. ф.П-33, оп.1, спр.229, арк.21
349. 25 червня 1933 р. Рішення бюро Середино-Будського райкому КП/б/У про розподіл 1000 пудів продовольчої допомоги колгоспам. ф.П-33, оп.1, спр.229, арк.116
350. 4 серпня 1933 р. Постанова бюро Середино-Будського райкому КП/б/У про посилення заходів по охороні врожаю, зокрема боротьбі зі зрізуванням колосків. ф.П-33, оп.1, спр.230, арк.22-23

XVI. Сумський район.

351. Березень 1932 р. Про застосування незаконних методів бригадою хлібозаготівлі в с.Головашівці. ф.Р-802, оп.1, спр.28, арк.5
352. Червень 1932 р. Про необхідність надання негайної харчової допомоги колгоспнику с.Криничного Бондаренку, сім'я якого пухне з голоду. ф.Р-802, оп.1, спр.28, арк.43
353. 27 липня 1932 р. Рішення партійних зборів комуністів колгоспу "Радянське село" х.Чернацького про нереальність плану хлібозаготівлі. ф.Р-1376, оп.1, спр.2, арк.213-214
354. 9 серпня 1932 р. З інформаційного листа Сумського міськпрокурора про заведення кримінальних справ на мешканців Сумського району за крадіжку колосків. ф.Р-802, оп.1, спр.28, арк.77, 109-110
355. 10 вересня 1932 р. Про перебої в постачанні хлібом м. Суми. ф.Р-802, оп.1, спр.28, арк.122
356. 1932-1933 рр. Про застосування репресивних заходів до злісних нездатчиків хліба по Улянівському району. ф.Р-1192, оп.1, спр.1, 3, 4, 5-16
357. Серпень 1932 р.- січень 1933 р. Карна справа по обвинуваченню Ковбаси А.Т. в крадіжці колосків. ф.Р-709, оп.1, спр.42
358. Вересень 1932 р.- січень 1933 р. Карна справа по обвинуваченню Лядового К.А. в невиконанні завдання хлібозаготівлі. ф.Р-709, оп.1, спр.79

359. Грудень 1932 р.- червень 1933 р. Карна справа по обвинуваченню Стовбуна Ф.І. та Стовбуна Й.І. в кулацькій агітації з метою зриву плану хлібозаготівель. ф.Р-709, оп.1, спр.54
360. 13 січня 1933 р. Про незадовільний стан роботи по хлібо-, картопле-, м'ясозаготівлі в с.В.Чернеччина та направлення в село на допомогу бригади з м. Сум. ф.Р-802, оп.1, спр.39, арк.5-6
361. 3 червня 1933 р. Про недоцільність застосування судових репресій до голів колгоспів, що залишають в колгоспі частку мірчука. ф.Р-802, оп.1, спр.48, арк.1, 2, 10

XVII. Тростянецький район.

362. 1 лютого 1932 р. Про незадовільний стан хлібозаготівлі в с.Боромля. ф.П-38, оп.1, спр.36, арк.3-5
363. 20 квітня 1932 р. Рішення бюро Тростянецького райкому КП/б/У про заходи по економії хліба в районі , зняття з постачання хлібом всіх їдалень та родин, що мають сільське господарство. ф.П-38, оп.1, спр.36, арк. 27а, 28
364. 15 червня 1932 р. Про незадовільний стан харчування учнів агротехнікуму в Тростянці. ф.П-38, оп.1, спр.36, арк.38-39
365. 29 липня 1932 р. Про організацію хлібозаготівлі в Тростянецькому районі та здійснення суворого контролю за видачею хлібних авансів тільки працюючим колгоспникам не більше 300 г на трудовдень. ф.П-38, оп.1, спр.36, арк.59
366. 4 серпня 1932 р. Рішення Тростянецького райкому КП/б/У про негайне прийняття планів хлібозаготівлі колгоспами та сільрадами району. ф.П-38, оп.1, спр.35, арк.48, 49
367. 6 серпня 1932 р. Рішення поширеної наради при Тростянецькому райкомі КП/б/У про недоліки в виконанні плану хлібозаготівлі в районі. ф.П-38, оп.1, спр.35, арк.14, 15
368. 14 серпня 1932 р. Про залишення в селах Тростянецького району не більше 10-15 % обмолоченого хліба для своїх потреб, заборону торгівлі хлібом на базарах. ф.П-38, оп.1, спр.36, арк.67, 68

369.	Серпень-грудень
1932 р.	Про передачу справ до суду за зрив хлібозаготівельної кампанії.	ф.П-38, оп.1,
спр.36
370.	9 листопада 1932 р.	Постанова бюро Тростянецького райкому КП/б/У про оголошення доган керівникам Попівської сільради за зрив плану хлібозаготівлі.	ф.П-38, оп.1,
спр.36, арк.92
371.	13-25 листопада
1932 р.	Постанова бюро Тростянецького райкому КП/б/У про хід хлібозаготівлі, організацію перевіювання половини, заборону використання борошна на громадське харчування в колгоспах, застосування репресій.	ф.П-38, оп.1,
спр.36, арк.94-96,
98-100
372.	1932-1933 рр.	Акти опису майна за несплату хлібоподатку у громадян Більчанської сільради.	ф.Р-1006, оп.2,
спр.2, 3, 4
373.	25 січня 1933 р.	Рішення бюро Тростянецького райкому КП/б/У про конфіскацію садиб, хат, майна у куркулів, що не виконали плану хлібозаготівлі.	ф.П-38, оп.1,
спр.38, арк.4
374.	12 березня 1933 р.	Рішення бюро Тростянецького райкому КП/б/У про тяжкий продовольчий стан в районі, випадки голодування, збільшення смертності через голодування в сс.Боромля, Жигайлівка, Бранцівка, Білка, несвоєчасне поховання померлих 16 громадян в с.Жигайлівка.	ф.П-38, оп.1,
спр.38, арк.19-20

XVIII. Шосткинський район.

375.	Лютий 1932 р.	Про виконання зустрічного плану хлібозаготівлі в Шосткинському районі.	Зоря. – 1932. - №
19. – 18 лютого,
арк.1, Інв.№ 1353
376.	Лютий 1932 р.	Лист Шосткинського райкому ЦК КП/б/У, Раднаркому, обкому КП/б/У, облвиконкому про успішне виконання зустрічного плану хлібозаготівлі.	Зоря. – 1932. - №
24. – 29 лютого,
арк.2, Інв.№ 1353
377.	Березень 1932 р.	Про проведення кущових нарад по виконанню планів хлібозаготівлі в сільрадах Шосткинського району.	Зоря. – 1932. - №
25. – 3 березня,
арк.2, Інв.№ 1353
378.	Березень 1932 р.	Про організацію селян на боротьбу за насіння.	Зоря. – 1932. - №
28. – 10 березня.

			28. – 10 березня, арк.1, Інв.№ 1353; № 29. – 12 березня, арк.1, Інв.№ 1353
379.	Березень 1932 р.	Постанова бюро Шосткинського райкому КП/б/У про оголошення доган уповноваженим по хлібозаготівлі.	Зоря. – 1932. - № 33. – 22 березня, арк.1, Інв.№ 1353
380.	3 березня 1932 р.	Постанова бюро Шосткинського райкому КП/б/У “Про стан мобілізації насінневих фондів та підготовку до сівби в районі”.	Зоря. – 1932. - № 26. – 5 березня, арк.1, Інв.№ 1353
381.	Травень 1932 р.	Про надання насінневої та харчової допомоги Шосткинському району.	Зоря. – 1932. - № 61. – 1 червня, арк.1, Інв.№ 1353
382.	14 липня 1932 р.	Рішення бюро Шосткинського райкому КП/б/У про підвищення цін на громадське харчування через недостатню кількість продуктів по централізованому фонду.	ф.П-25, оп.1, спр.24, арк.19-20
383.	31 липня 1932 р.	Постанова наради секретарів партосередків, уповноважених райкомів, голів сільрад, голів колгоспів про виконання плану хлібозаготівлі по Шосткинському району.	Зоря. – 1932. - № 84. – 5 серпня, арк.1, Інв.№ 1353
384.	Серпень 1932 р.	Постанова бюро Шосткинського райкому КП/б/У про виключення з партії голів сільрад, які не виконали плани хлібозаготівлі.	Зоря. – 1932. - № 86. – 11 серпня, арк.1, Інв.№ 1353
385.	Серпень 1932 р.	План хлібозаготівлі на серпень по індивідуальному та колгоспному сектору Шосткинського району.	Зоря. – 1932. - № 86. – 11 серпня, арк.1, Інв.№ 1353
386.	6 серпня 1932 р.	Рішення Шосткинського райкому КП/б/У про незадовільний стан хлібозаготівлі та мобілізацію відповідальних працівників для роботи в селах району.	ф.П-25, оп.1, спр.24, арк.47, 48
387.	11 серпня 1932 р.	Рішення бюро Шосткинського райкому КП/б/У про засудження дій уповноважених по хлібозаготівлі в селах Клишки, Степанівка, Юрасівка, що намагались зменшити	ф.П-25, оп.1, спр.24, арк.50-51

план по хлібозаготівлі.

388.	20 серпня 1932 р.	Рішення колгоспників с.Ображіївка не виконувати план хлібозаготівлі.	Зоря. – 1932. - № 91. – 26 серпня, арк.1, Інв.№ 1353
389.	28 серпня 1932 р.	Постанова бюро Шосткинського райкому КП/б/У про виключення з партії, зняття з роботи, оголошення доган керівникам сільрад за зрив хлібозаготівлі.	Зоря. – 1932. - № 92. – 29 серпня, арк.1, № 93. – 2 вересня, арк.1, Інв.№ 1353
390.	28 серпня 1932 р.	Про зняття з роботи та виключення з партії голови колгоспу “Червоний партизан” за зменшення плану хлібозаготівлі та приховування врожайності по зернових.	ф.П-25, оп.1, спр.24, арк.67
391.	29 серпня 1932 р.	Постанова поширеного пленуму Шосткинського райкому КП/б/У про перебіг хлібозаготівлі.	Зоря. – 1932. - № 92. – 29 серпня, арк.1, Інв.№ 1353
392.	Вересень 1932 р.	Про виконання першими в районі плану хлібозаготівлі с.Степанівкою.	Зоря. – 1932. - № 96. – 10 вересня, арк.1, Інв.№ 1353
393.	Жовтень 1932 р.	Зведення про виконання плану хлібозаготівлі одноосібниками та по сільрадах.	Зоря. – 1932. - № 111. – 22 жовтня, арк.3; № 112. – 25 жовтня, арк.1, Інв.№ 1353
394.	Листопад 1932 р.	Постанова президії Шосткинського райвиконкому про позбавлення права на землекористування за опір хлібозаготівлі господарств Шосткинського району.	Зоря. – 1932. - № 120. – 21 листопада, арк.1, Інв.№ 1353
395.	11 листопада 1932 р.	Про збільшення плану хлібозаготівлі заможним господарствам по с.Івот.	ф.П-25, оп.1, спр.24, арк.148
396.	16 листопада 1932 р.	Про притягнення до судової відповідальності голови Шатринської сільради, вилучення краму з крамниць, заборону видавати довідки на помел зерна до повного виконання плану хлібозаготівлі в селах Івот, Чуйківка, Прокопівка, Каліївка, Ображіївка, Шатрищі.	ф.П-25, оп.1, спр.24, арк.162-163
397.	24 листопада 1932 р.	Про виключення з партії Рогинця Є.К. та Рогинця М.Є. за протидію	ф.П-25, оп.1, спр.24, арк.166;

		виконання плану хлібозаготівлі по с.Івот.	спр.25, арк.27
398.	Січень 1933 р.	Про репресивні заходи за невиконання плану хлібозаготівлі по Шосткинському району.	ф.П-25, оп.1, спр.29, арк.2, 12, 60, 61
399.	3 липня 1933 р.	Постанова об'єднаного пленуму Шосткинського райкому КП/б/У та райвиконкому про незадовільне виконання плану хлібозаготівлі в районі.	ф.П-25, оп.1, спр.28, арк.1-5
XIX. Ямпільський район.			
400.	Лютий 1932 р.	Про виконання зустрічного плану хлібозаготівлі в Ямпільському секторі Шосткинського району.	Зоря. – 1932. - № 21. – 23 лютого, арк.1, Інв.№ 1353
401.	Березень 1932 р.	Про проведення кущових нарад по виконанню планів хлібозаготівлі в сільрадах.	Зоря. – 1932. - № 25. – 3 березня, арк.2, Інв.№ 1353
402.	23 серпня 1932 р.	Про відставання в темпах хлібозаготівлі Ямпільського району.	Зоря. – 1932. - № 90. – 23 серпня, арк.1, Інв.№ 1353

**СПИСОК ФОНДІВ ТА ДРУКОВАНИХ ДЖЕРЕЛ, ЯКІ
МІСТЯТЬ ІНФОРМАЦІЮ ПРО ГОЛОДОМОР 1932-1933 РР.**

№№ з/п	№ фонду, інвентарний №	Назва фонду (друкованого джерела)
1	2	3
1	П-5	Путивльський районний комітет Компартії України
2	П-14	Миропільський районний комітет Компартії України
3	П-21	Глухівська районна контрольна комісія – робітничо-селянська інспекція
4	П-23	Білопільський районний комітет Компартії України
5	П-24	Липоводолинський районний комітет Компартії України
6	П-25	Шосткинський районний комітет Компартії України
7	П-26	Охтирський районний комітет Компартії України
8	П-28	Улянівський районний комітет Компартії України
9	П-33	Середино-Будський районний комітет Компартії України
10	П-37	Недригайлівський районний комітет Компартії України
11	П-38	Тростянецький районний комітет Компартії України
12	П-39	Глухівський районний комітет Компартії України
13	П-42	Конотопський районний комітет Компартії України
14	П-75	Буринський районний комітет Компартії України
15	П-76	Шалигинський районний комітет Компартії України
16	П-79	Роменський районний комітет Компартії України
17	П-80	Великописарівський районний комітет Компартії України
18	П-133	Штепівський районний комітет Компартії України
19	П-299	Тулиголовський (Ярославецький) районний комітет Компартії України
20	П-438	Кролевецький районний комітет Компартії України
21	П-572	Політвідділ Кролевецької МТС
22	Р-625	Виконавчий комітет Гудимівської сільради Лебединського району
23	Р-631	Виконавчий комітет Будильської сільради Лебединського району
24	П-639	Політвідділ Конотопської МТС
25	Р-709	Об'єднана камера Сумського народного суду
26	П-711	Політвідділ Путивльської МТС
27	Р-715	Виконавчий комітет Лебединської районної ради народних депутатів
28	Р-802	Сумська міська прокуратура
29	Р-805	Лебединська районна контрольна комісія – робітничо-селянська інспекція
30	Р-952	Лебединський дитячий будинок № 1
31	Р-1006	Виконавчий комітет Більчанської сільради Тростянецького району
32	Р-1189	Білопільська районна прокуратура
33	Р-1192	Виконавчий комітет Улянівської районної ради депутатів трудящих
34	П-1356	Ямпільський районний комітет Компартії України
35	Р-1376	Сільськогосподарська артіль “Радянське село” х. Чернаць-Вільмівський Сумського району

36	P-2303	Виконавчий комітет Буринської районної ради народних депутатів
37	P-2307	Виконавчий комітет Середино-Будської районної ради народних депутатів
38	P-2310	Виконавчий комітет Охтирської районної ради народних депутатів
39	P-2461	Виконавчий комітет Лебединської міської ради народних депутатів
40	P-2472	Сільськогосподарська артіль ім. Лисянського с. Межирич Лебединського району
41	P-2480	Сільськогосподарська артіль “Перемога” х. Костів Лебединського району
42	P-2488	Сільськогосподарська комуна “Червоний стяг” х. Кулички Лебединського району
43	P-2573	Виконавчий комітет Михайлівської сільради Лебединського району
44	P-2689	Лебединська районна інспектура народно-господарського обліку
45	P-2691	Виконавчий комітет Пристайлівської сільради Лебединського району
46	P-2694	Виконавчий комітет Маловисторопської сільради Лебединського р-ну
47	P-2695	Виконавчий комітет Курганоозацької сільради Лебединського району
48	P-2708	Сільськогосподарська артіль ім. Петровського с. Будилка Лебединського району
49	P-2709	Сільськогосподарська артіль “Вільна праця” с. Глушівка Лебединського району
50	P-2710	Сільськогосподарська артіль “Друга п’ятирічка” м. Лебедин
51	P-2711	Сільськогосподарська артіль “Червона Україна” х. Гарбарі Лебединського району
52	P-2716	Сільськогосподарська артіль ім. 13-річчя Робітничо-Селянської Червоної Армії х. Куличка Лебединського району
53	P-2717	Сільськогосподарська артіль ім. Фрунзе с. Гудимівка Лебединського району
54	P-4537	Конотопська районна контрольна комісія – робітничо-селянська інспекція
55	P-4549	Виконавчий комітет Конотопської районної ради народних депутатів
56	P-4556	Виконавчий комітет Роменської міської ради народних депутатів
57	P-4742	Кузьківське сільськогосподарське кредитно-кооперативне товариство с. Кузьки Конотопського району
58	P-4819	Виконавчий комітет Конотопської районної ради народних депутатів
59	P-4943	Шпотівське сільськогосподарське виробниче товариство с. Шпотівка Дубов’язівського району
60	P-5603	Виконавчий комітет Процівської сільради Роменського району

61	P-5695	Відділ охорони здоров'я Роменського райвиконкому
62	P-5783	Роменська районна інспектура народно-господарського обліку
63	P-5821	Великобубнівський районний комітет незаможних селян
64	P-5835	Виконавчий комітет Лозівської сільради Роменського району
65	P-5918	Виконавчий комітет Ярмолинської сільради Роменського району
66	P-5934	Роменська районна робітничо-селянська інспекція
67	P-5940	Виконавчий комітет Великобудківської сільради Роменського району
68	P-5944	Виконавчий комітет Житнянської сільради Роменського району
69	P-5945	Виконавчий комітет Засульської сільради Роменського району
70	P-5970	Великобубнівський районний народний суд
71	P-5979	Роменська райзаготконтора Ленінградської пригородної райспоживспілки
72	P-6005	Сільськогосподарська артіль "Вперед" с. Процівка Роменського району
73	P-6012	Роменський дитячий будинок
74	P-6016	Сільськогосподарська артіль ім. Шевченка с. Лозова Роменського
75	P-6040	Виконавчий комітет Малобубнівської сільради Великобубнівського району
76	P-6049	Виконавчий комітет Плавинищенської сільради Роменського району
77	P-6050	Виконавчий комітет Оксютенської сільради Роменського району
78	P-6116	Виконавчий комітет Кашпурівської сільради Роменського району
79	P-6152	Сільськогосподарська артіль "Більшовицька перемога" с. Заруддя Роменського району
80	P-6153	Сільськогосподарська артіль "3- й вирішальний" с. Коржі Роменського району
81	P-6739	Охтирський районний комітет незаможних селян
82	P-7641	Управління служби безпеки України в Сумській області
83	P-7711	Голод на Сумщині у 1932-1933 рр. : Колекція документів
84	№ 45	Ленинський путь. – 1933
85	№ 64	Колективіст-ударник. – 1933
86	№ 71	За більшовицький колгосп. – 1933
87	№ 72	Радянське життя. – 1933
88	№ 1347	Комуна. – 1932
89	№ 1348	Комуна. – 1933
90	№ 1353	Зоря. – 1932
91	№ 1354	Колективіст Буринщини. – 1932
92	№ 1594	Соціалістична перебудова. – 1933
93	№ 2406	Голос Охтирщини. – 1943
94	№ 2413	Сумський вісник. – 1942
95	№ 2414	Сумський вісник. – 1943